

DIRVA

NACIONALINĖ
M. MAŽVILDO
BIBLIOTĖKA

Teodoras Blinstrubas
7243 So. Albany Ave.,
Chicago, Ill. 60629

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: 431-6344

VOL. LII Lapkritis — November 10, 1967 Nr. 121

ILIUSTRUOTAS TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

PRAEITIS IR ATEITIS

REVOLIUCIJOS MINEJIMAS MASKVOJE RODO, KAD SOVIETIJOS VALDOVAI ĮKVĖPIMO DABARČIAI SEMIASI IŠ PRAEITIES, O NE ATEITIES VIZIJŲ. NORS DAR NETURI DRĄSOS SAVO PAČIŲ PASISEKIMAMS IR NESEKIMAMS TEISINGAI NUŠVIESTI.

VYTAUTAS MESKAUSKAS

George Kennan, laikomas vienu žymiausių Sovietų Sąjungos žinovų iš amerikiečių tarpo, yra pareiškęs, kad nūdienės Rusijos užsienio ir vidaus politika dar nėra galutinai nusistovėjusi. Klausimą prie jos stabilumo problemos galima būsia tik tada pašalinti, jei jos dabartinis režimas žiūrėtų daugiau į ateitį, o ne praeitį, politikos ir metodų įkvėpimui.

50 metų bolševikų revoliucijos minėjimas liudija, kad nūdieniai Kremiaus valdovai žiūri daugiau į praeitį negu ateitį. Bolševikų režimo visas suktumą parodė faktas, kad net dabar negalima atvirai ir teisingai kalbėti apie įvykius, kurie sukrėtė pasaulį prieš

50 metų. Ir tai savaimė suprantama -- teisingas 1917 metų spalio-lapkričio įvykių išdėstymas būtų bolševikams labai nemalonius. Šiandien kalbama tik apie Lenina, visai nutylint faktinio revoliucijos vado L. Trockio vardą. Trockio, kurį Pravda dar prieš kelias savaites pavadino 'Juodu Trockiu'. Neminioms ir Bukarino, Rykovo, Kamenovo ir Zinojevo pavardės, revoliucijos vadų, kurie buvo jos pačios praryti 'valymų' metais. Pagal New York Times sovietų specialistą Harry Schwartz'ą, turėsią praeiti dar 10 ar net 20 metų kol Sovietijos piliečiai apie savo revoliuciją sužinos visą tiesą...

Kol kas sovietai praeitį vaizduoja taip, kaip jiems atrodo naudingiau. Todėl su jais sunku susikalbėti ne tik apie ateitį, bet ir praeitį, iš kurios jie semiasi stiprybės. Dėl to ir bet koks naudingas dialogas su jais yra neįmanomas -- reikia žiūrėti ką jie daro, o ne sako.

Amerikos sovietų politika, anot to paties Kennano niekad neišėjusi iš to principo. Savo ką tik išėjusioje knygoje (Memoirs: 1925-1950 by George G. Kennan, 583 psl. Atlantic - Little, Brown leidykla \$10.) autorius, kuris jau 1933 m. buvopasiųstas Maskvon ten įkūrus JAV ambasada, o vėliau buvo ir ambasadorium, kalba apie amerikiečių meilę komunistinei Rusijai. Karo metu, nors jau tada buvo aiškūs Sovietų Sąjungos apetitai. Jo pastangos į tai atkreipti Washingtono dėmesį 1946 metais buvo visai neseekingos. Niekas nenorėjo jo klausyti, jis kalbėjęs akmenim: 'like talking to a stone'. Tik po to ame-

rikiečiai griebėsi sulaukyti sovietų plėtimasi ir ta pačia proga Kennan nuomone, laikėsi per griežtos politikos. Teisingiau būtų buvę laikytis visą laiką daugiau nuosaikios politikos.

Kennan nuomone, pasaulyje esą tik penki rajonai, kuriuose galima nukalti moderniajam karui reikalingų ginklų: JAV, D. Britanija, Rėino slėnis su apylinkėmis, Sovietų Sąjunga ir Japonija. Perleidimas vieno iš tų rajonų priešų įtakon būtų sunkus smūgis. Faktinai JAV apgynė nuo sovietų užmačių du tuos rajonus -- Rėino slėnį, atseit Vakarų Vokietiją ir Japoniją. Tačiau laikui bėgant iškilo naujos problemos, apie kurias Kennan turėtų papasakoti kitam savo atsiminimų tome.

Bolševikų revoliucijos minėjimo būdas neleidžia tikėtis, kad ateityje bus geriau. Jei ką nori išlaikyti savo žinioje ir įtakoje, turi kovoti. Vietnamo karas ir padėtis Artimuosiuose Rytuose tai labai gražiai įrodo. Jei Washingtono administracija kalkuliavo, kad Maskvai nereikalingas Vietnamo karas, tačiau jos įtaka į Hanojų nėra pakankama jam pabaigti, o iš kitos pusės, Maskva nenorinti viešai atsisakyti nuo Š. Vietnamo palaikymo, kad nebūtų apšaukta socialistinio krašto išdaviku, tai tie apskaičiavimai pasirodė nepatinkamais. Pagal kitą teoriją, Vietnamo karas reikalingas sovietams, nes JAV jis daro daugiau nepatogumų negu jiems. Atrodo, kad tai bus teisingesnė už pirmąją prielaidą.

Kaip ben būtų, New York Times James Reston, minėdamas revoliucijos sukaktį, turėjo konstatuoti, jog kol kas nėra jokių įrodymų, kad sovietų politika 'suminkštėjo', atvirkščiai, esą galima teigti, kad ji

(Nukelta į 2 psl.)

Korp! Neo-Lithuania herbas

ŽYMIJOJI SUKAKTIS

Pirmoji ir ne politinė studentų korporacija Lietuvos universitete buvo Lietuvių Studentų Tautininkų Korporacija Neo-Lithuania, įsteigta 1922 metų lapkričio 11 dieną.

Taip, regis, dar neseniai tas įvykis, o jau keturiasdešimt penkeri metai su visais malonumais ir sunkiais išgyvenimais nuriudėjo negrįžtamam amžinybėn.

Korporacijos 45-rius gyvavimo metus, imdamas dėmesin jos turėtus smūgius bei sukrėtimus pasaulio kūlvartose, laikau tikrai žymia sukaktim.

Žvelgiant gi pro 45-rių metų laikotarpio prizmę į Korporacijos sąstatą, ypač į mūsų, anais laikais buvusių pusėtinai pagyvenusiais studiozais, eiles, tai dideli pasikeitimai: pasenom, prazilom, praplikom, o kai kas ir susikuprinom. O kiek gi kolegų tame laikotarpyje išsiskyrė iš gyvųjų tarpo naturalia mirtim, nelaiminguose atsitikimuose, Lietuvos partizanų kovose, bolševikų nukankinti ar stačiai nužudyti? Pagaliau, kiek gi jų dar kenčia Lietuvoje bei ištrėmime badui, kančioms ir mirčiai Sibire? Mirusiųjų pagerbimui lenkiu savo žilą galvą, o gy-

viems linkiu stiprybės ir ištvermės.

Kad užpildžius padarytas Korporacijai spragas, neolithuanai laisvame pasaulyje atkūrė Korp! Neo-Lithuania su padaliniais ir Filisterių Sąjunga ir su dviguba energija tęsia darbą, gyvendindami Korporacijos idėjas ir tvirtai žengia PRO PATRIA keliu. Dieve, jiems padėk!

Tad šios žymios sukakties proga nuoširdžiai svei-

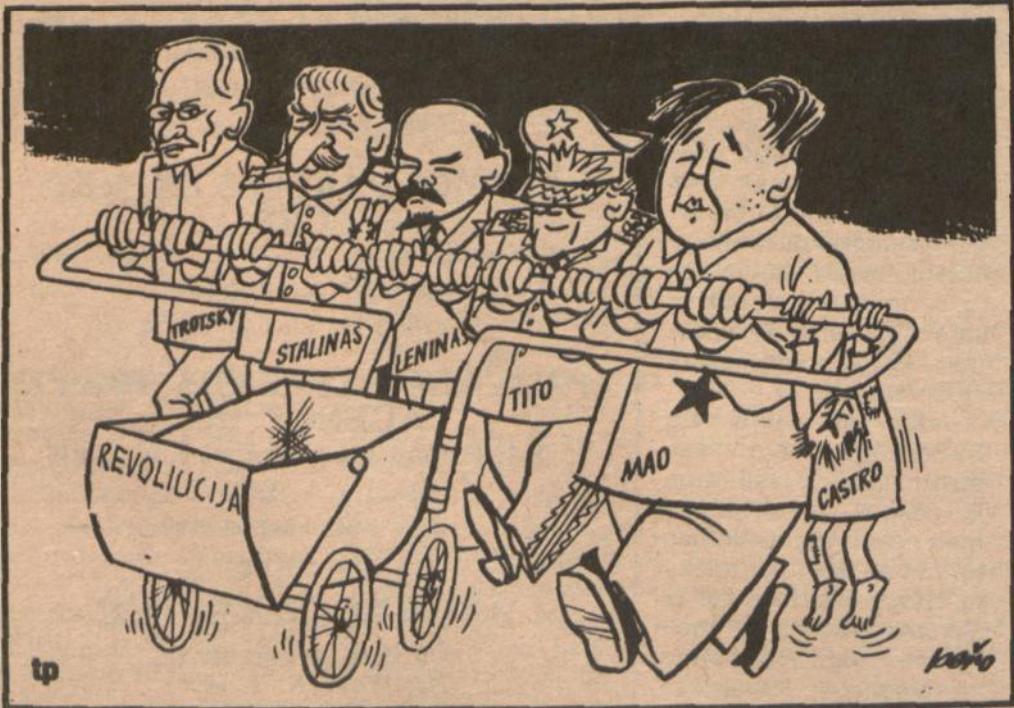
kinu mielas ir mielus Korp! Neo-Lithuania šeimos narius: neolithuanus, garbės filisterius, filisterius, mecenatus, garbės narį Lietuvos atstovą B. K. Balutį bei jų šeimas, linkėdamas visiems asmeniškoms laimės ir sveikatos.

Vivat, crescat, floreat, Neo-Lithuania, in eternum!

Filisteris J. Dargis
Korp! Neo-Lithuania
steigėjas

Fil. J. Dargis, Korp! Neo-Lithuania steigėjas.

Tarp tiek auklių vaikas be galvos...

• JORDANIJOS KARALIUS Hussein, lankydamas JAV, spaudos konferencijoje pareiškė, jog Izraelis privalo išieiti su arabams priimtinesniais pasiūlymais taikai atstatyti. Pirmučiausia, žinoma, Izraelitai privalą išieiti iš karo metu užimtų teritorijų.

• INDONEZIJA nutraukė diplomatinis santykius su RKinija.

Pas Baltarusijos lietuvius

Tokia antraštė pradedama savo straipsnį okupuotoje Lietuvoje leidžiamas "Gimtas Kraštas" Nr. 14, 1967 m., skirtas užsienio lietuviams. Straipsnio korespondentas Bernardas Šaknys taip rašo: "Pušynai, kalvos, lomos... Pakelėmis bėga skaroti berželiai. Rodos, moja savo garbiniais ir kviečia į priekyje dunkstantį kaimą..."

Užaugo berželis žalių lankų,
Berželio šakelės
gražiojpievoj...

-- suskamba daina. Kas
tai? Juk senokai muspa-

PRAEITIS IR ATEITIS...

(Atkelta iš 1 psl.)

ir toliau yra nukreipta
prieš Vakarus.

Gi George Kennan savo knygoje prisimena vieną sovietų pareigūną jam 1944 metais pasakius: "Galvodamas apie rusų, turi visados prisiminti vieną dalyką. Juo geriau jam sekasi, juo didesnis jis akiplėša (arrogant). Jei mums sekasi, traukitės iš kelio".

Na, man atrodo, kad tai būdinga ne vien rusams, bet ir kitom tautybėm. Apetitas auga bevalgant. To negalima užmiršti kalbant su bet kiu priešu. Juk priešu, ne JAV draugu, Sovietų Sąjunga pasiskelbė esanti savo revoliucijos sukakties proga.

sveikino Baltarusijos žemę, o čia aidi lietuviška daina? Gal šios moterys ateivės iš Lietuvos? Betgi... Pereik per kaimą, įsiklausyk, ir išgirs:

Čiūčia, liūlia mažytėli...

Tai senutės taip miglo anūkėlius. Ir kur be eisi -- visur lietuviška kalba. Čia visi lietuviškai klega, -- patvirtina ir vaikų būrys. Gervėčiai, Gėliūnai, Galciūnai, Miciūnai, Knistuškės, Rimdziūnai, Girios, Petrikai, Kerplošina... Žmonės išvardina šešioliką kaimų, kuriuose gyvena vien lietuviai. Ir tie kaimai ne bet kokie -- po 100-150 trobų ir daugiau".

Malonu, kad B. Šaknys ir kiti dar nuvažiuoja aplanko brolius gyvenančius Gervėčių miestely ir jo apylinkėse. Tačiau, atrodo, kad B. Šaknys ir kiti ten besilankantieji puikiai žino, kad ten nėra Baltarusijos žemė, bet tikroji garbinga Vilniaus krašto ir tikrosios Lietuvos žemė. Ir tik dabartinių okupuotos Lietuvos valdovų Maskvos tarnų įsakymu B. Šaknys ją vadina Baltarusijos žeme. Niekados Gervėčių, Miciūnų, Gėliūnų ir kitų nuo amžių apgyventa Lietuvos žemė nebuvo ir nebus vadinama Baltarusija, nežiūrint lenkų, rusų ar kitų okupantų priespaudoje jie begyventų. Tų lietuviškų žemių broliai lietuviai per dešimtmečius didžiausiomis pastangomis kovojo su okupantais iš rytų ar pietų.

Ir B. Kviklys "Mūsų Lietuva" I tome, plačiai aprašydamas Gervėčių (Gervėčiai 65 kilom. į rytus nuo Vilniaus) lietuvių kovas su okupantais taip pažymi: "... Bene įspūdingiausia Gervėčių lietuvių demonstracija buvo 1928 m. gegužės mėn. 15 d. kaip parapiją vizitavo arkv. R. Jalbryzkowskis. Kai jis važiovo per lietuviškus kaimus, gyventojai jį pasitiko su juodomis vėliavomis, protestuodami prieš lietuvių kalbos teisių naikinimą, 18 kaimų pareikalavo bent pusės lietuviškų pamaldų..." Gervėčių lietuvių labai skaudžias dienas aprašo ir mūsų rašytojas Jer. Cicėnas savo knygoje "Vilnius tarp audrų".

"1944 m. Gervėčius užėmė rusai ir vėl juos įjungė į sovietinę Gudiją. Okupacijos pradžią lydėjo teroras, kankinimai, suėmimai, žemės atėmimai".

Ir jeigu Gervėčių, Miciūnų, Girių ir kitų kaimų žmonėse šiandien dar skamba lietuviška daina, kaip rašo Šaknys ir visur klega tik lietuviškai, tai tik dėka tų šventų lietuvių motinų, kurios dar lopšely savo sūnus mokė kalbėti ir dainuoti tik lietuviškai ir skiepino meilę gimtajam kraštui. Jos niekad dos neprileido minties, kad jų sūnūs auga Baltarusijos žemėje, kaip tai dabar propaguoja Maskvos tarnai Lietuvoje ir jų verčiami korespondentai.

Kad ir prievartauja-

mas B. Šaknys prisipažįsta: "Daug retų dainų dainuojama Gervėčiuose, tokių, kurios Lietuvoje jau seniai nebedainuojamos. Pav., Girių kaimo valstietis Julius Valeika moka 1863 metų sukilėlių dainą, kurioje minimos šio krašto vietos. Matyt, daina bus čia ir gimusi. Gražios yra ir naktigonių dainos. Kai uždainuoja būrelis žmonių, rodos, matai kaimenę arklių, vyrus, kviečiančius visus į naktigonę:

Jok, jok naktigonėn
jok,
Nieko nebijok, maišu
užsiklok...

Ugnį kurinsim, arklius
gansim.
Rūkas mus apjus,
lakštuolė mums
lakštuos...

Tačiau ne vien dainomis žinomi šio krašto lietuviai -- rašo toliau B. Šaknys. Visi pripažįsta jų nepaprastą darbštumą, ypač moterų. Kiekvienoj šeimoje atrasi skrynias audinių - staltiesių, lovatiesių. Ir senų ir naujų.

Daug senovinių papročių dar gyvi šiuose kaimuose. Vestuvių apeigos, kalendorinės šventės čia švenčiamos taip, kaip ir prieš daugelį metų. Laidotuvių papročiai irgi senoviški. Ypač raudos, kurios Lietuvoje beveik išnyko. Vėlinių vakare raudama, lankant artimųjų kapus. Žmonės sako: "Kapai rauda". Gervėčių vidurinėje, Girių aštuonmetėje, Knistuškių, Rimdziūnų, Galciūnų pradinėse mokyklose vaikai mokosi gimtosios kalbos. Labai daug jaunimo iš šių kaimų studijuoja Lietuvos aukštosiose mokyklose. Šių kaimų dėka lietuviška daina, šokis plačiai žinomi Baltarusijos gyventojams. Rimdziūnų ir kitų kaimų jaunimo tautinių šokių rateliai koncertuoja Astravo rajono centre, Lydoje, Gardine, net Minske. Beveik visose Astravo rajono meno saviveiklos apžirrose lietuvių saviveiklininkai pirmauja, lietuviškų kaimų jauniems saviveiklininkams labai daug padeda mokytojai. Dar ir šiandien populiarus čia prieš 7-8 metus mokytojavusio Antano Sirono vardas. Daug nusipelnusios ir dabartinės mokytojos -- Danutė Petrikaitė Gervėčiuose, Danguolė Kaltonaitė -- Girių kaime.

Švenčių dienomis lietuviškuose kaimuose niekada nebūna nuobodų. Skamba dainos. Suvažiuoja Lietuvoje besimokantis jaunimas. Dažnai apsilanko ir Lietuvos kraštotyrininkai, studentai, kurie susipažįsta su šneikais, draugiais šių kaimų gyventojais, kartu rengia įvairius vakarus".

Jeigu tos sritys būtų Baltarusija, kaip rašo straipsnio pavadinime B. Šaknys, tai jų jaunimas nekalbėtų, nedainuotų lietuviškai, nesimokytų lietuvių kalbos net ir aukštosiose Lietuvos mokyklose, kaip jos nesimoko Maskvos, Minsko ir kitų Baltgudijos ir Rusijos miestų jaunimas. Ir

IŠ KITOS PUSĖS...

Algimantas P. Gureckas, atsiliepdamas į mano šioje vietoje užvirtą košę apie 'zoologinį šovinizmą', pasiremdamas New York Times vasario 5 d. Nr., teigia, kad 'pagrindinėje sovietų priešraketinės gynybos sistemoje Baltijos kraštam tenka kertinė vieta'. Į tai norėčiau priminti, kad mūsų kavalerijos apginklavime iki Nepriklausomybės galo buvo karda ir ietys, kurios papuoštos vėliavėlėmis labai gražiai atrodė... parodų metu. Praktiškai tie ginklai jau neturėjo jokios reikšmės po kulkosvaizdžio išradimo, nors lenkų raiteliai ir bandė pulti vokiečių tankus II Pas. karo metu. Žmonės, ypač valdantieji sluoksniai, paprastai yra labai konservatyvūs.

Amerikiečių nuomone, jokios dabar įmanomos gynybos sistemos negali sovietų išgelbėti nuo masinio atominio užpuolimo, lygiai kaip ir JAV-bių. Jau dabar yra daug būdų joms apeiti. Technikos pažanga šioje srityje yra tokia sparti, kad tai, kas buvo rašoma prieš pusę metų net New York Times, šiuo metu yra beviltiškai pasenę. Sovietai, pavyzdžiui, pagal Gynybos Sekretoriaus McNamaros lapkričio 3 d. pranešimą, bando galimybes JAV bombarduoti iš erdvės (fractional orbital bombardament system). Toji FOBS sistema sumažins laiką per kurį galima susekti atskrendančią priešraketą ir ją sunaikinti nuo dabar turimų 15 iki 3 minučių. Tokiu būdu galima teigti, kad jau dabar, o ypač ateityje Lietuvos teritorija nėra ir nebus reikalinga sovietinės imperijos ar jos palikuonių apgynimui ir tai galų gale supras patys rusai.

Pabaigoje p. Gureckas skatina "iš visų pusių daugiau susirūpinti gyvybinėmis mūsų tautos problemomis, negu vis tyrinėti ar kuris iš mūsų kartais kiek neslystelėjo nuo tobulo ideologinio grynumo viršūnės!" Ačiū už patarimą, nors aš tai ir bandžiau padaryti prieš jį. Ką gi daryti tuo atveju, jei kas nors tas problemas bando spręsti kokią lietingą savaitgalį, mano nuomone, visai neteisingai ir tautai šiuo momentu kenksmingu būdu? Tylėti? Ar visai nesidomėti iki to momento, kada mažytė žmonių grupelė pagaliau bus uždaryta į zoologinį sodą? Kol Algimantas P. Gureckas ir kiti dar nori ginčytis, 'iš kitos pusės' dar pasitarnauja visuomenės labui. Juk net sprendžiant šventųjų paskelbimo bylas išklausoma 'vėlinio advokato' nuomonės... (vm)

pabaigoje savo straipsnio B. Šaknys pripažįsta kad anų sričių lietuviškam jaunimui išlaikyti lietuvišką dvasią padeda ir lietuviai mokytojai ir atvykę iš Didžiosios Lietuvos studentai.

Tai tik menkis pluoštelis pabirų žinių, pasiekusių mus iš tų pavergtų lietuviškų sričių liu-

dija apie gyvenimą pavergtų brolių Gervėčių ir kit. srityse. Jos vaizdžiai rodo kaip ten lietuviai kovoja dėl savo lietuviškų teisių, kad niekas negalėtų kėsintis į jų lietuvišką kilmę ir vadinti jų žemę Baltarusija.

J. V. Sūduvas

The Stroh Brewery Company, Detroit, Michigan 48226

Švarus ir šaltas gėrimas iš blėkinės

Stroh's naujas švariais dangčiais 6 paketas išlaiko Stroh's blėkinės švariomis! Blėkinės greičiau atvėsta be kartono šonų ir dugno. Įsigykite porą tokių Stroh's patogiai atidaromais švariais dangčiais paketų iš 6. Lengvai sutalpinamos apvaliu žiedu atidaromos blėkinės. Talpios jūsų šaldytuve.

Stroh's

Vienintelis Amerikos liepsnoj darytas alus.

ŠVENČIŲ NUOLAI DOS

Automobiliams, Televizijos aparatams, Tape Records, Transistinėms radijoms ir

Motociklams URAL 2
ir K-750 M (su priekaba)

kuriuos galite pirkti kaip

DOVANAS SAVO GIMINEMS I U.S.S.R.

Papigintos kainos aukščiau išvardintoms prekėms, kurios yra mūsų kainos sąrašuose, galioja nuo SPALIO 1 d. iki GRUODŽIO 31 d., 1967.

Dėl smulkesnių informacijų prašome kreiptis į mūsų affiliates:

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.
716 Walnut Street, Philadelphia, Pa. 19106

Tel.: 215 — WA 5-3455
arba į bet kurį jų skyrių

**COSMOS PARCELS EXPRESS
CORP.**

45 West 45 Street, New York, N. Y. 10036
Tel.: 212 — CI 5-7905
arba į bet kurį jų skyrių

**PACKAGE EXPRESS & TRAVEL
AGENCY, INC.**

1530 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y. 11216
Tel.: 212 — IN 7-5522

arba į bet kurį jų skyrių
arba tiesiog:

PODAROGIFTS, INC.

220 Park Avenue South,
New York, N. Y. 10003
Tel.: 212 — 228-9547

DIRVA

The Lithuanian Newspaper

Established 1915

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103

Telephone: 431-6344

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.
Published every Monday, Wednesday and Friday except in case
of Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina;
tris kartus į savaitę, išskyrus šventes ir du kartus
liepos ir rugpjūčio mėnesiais.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas

Kongresas kultūrai...

"Su tikru liūdesiu tenka šį kartą pripažinti, kad susidomėjimas šiuo Kultūros kongresu yra per mažas", rašo Draugo lapkričio 4 d. vedamajame Pr. G.

"Kol kongreso programa nebuvo paskelbta, tol negalėjo būti nė didesnio juo susidomėjimo. Galima tik spręsti, kad jo rengimas nėra lengvas. Gal būtų, net skausmingas", atsako Aidų spalio mėn. vedamasis.

Tokiais tat spaudos atsiliepimais žengiame į paskutiniuosius šių metų Kultūros Kongreso ruošos darbus.

Žinome visi, jog bet koki didesnę ir svaresnę sąskrydį suruošti nėra lengva. Nelengva ir apspręsti vienam ar kitam tikslui ruošiamo sąskrydžio tikrasis uždavinys.

Dainų ar šokių šventė tarnauja toje srityje besidarbuojančiųjų moraliniam atpildui. Tai lyg visų turėtų koncertų ir pasirodymų apvainikavimas. Tai kartu ir susipažinimas su kitų laimėjimais ir savojo darbo įvertinimas. Juk ir sportininkai ne visada sportuoja tik tam, kad "sveikame kūne liktų sveika siela", bet ir tam, kad atsiekti savo laimėjimų ir idėjų pastangų apvainikavimą bendroje olimpiadoje.

Negrižtant prie mūsų Kultūros Kongresų praeities klaidų ar nesėkmių, norėtume keliais žodžiais tik priminti, jog ne paskaitose ir simpoziumuose to kongreso esmė. Manytume, jog kultūrinėje srityje besidarbuojančiųjų noras turėtų glūdėti kongreso rengėjų geruose noruose ir pastangose ne tik iškelti atsiektus laimėjimus. Privaltėtų iškelti išsvarstytos galimybės pagerinti kūrybinio darbo sąlygas ir kliūtys, kurios iki šiol tas sąlygas painioja su "emigrantinėmis nuotaikomis". Tokios nuotaikos griežtai turėtų būti atskirtos iš kultūrinio gyvenimo sričių. Tos nuotaikos ir yra tą gyvenimą pūda ir edą šungrybiai.

Ar laisvame savo krašte gyvensime, ar emigracijoje plušime, kultūrinis gyvenimas siekia atsiskirti nuo seklumos, kurioje patogiai sėdi įsitaaisę profanai ir tuščiaaviduriai garbėtroškos. Čia reikia sutikti su Draugo vedamojo autorium, jog per mažą dėmesio rodoma Kultūros Kongresui ir todėl, kad "labiau svarstomi šalutiniai reikalai, kurie su kultūra nieko ar labai mažą ką bendro turi".

Pretenzijos į "kultūrininką" daugiausia ir temdo tikrųjų kultūros darbuotojų atvirą ir tiesų kelią į tokį kongresą, kuris galėtų būti mūsų tikrųjų ir užsipeilusių kultūrininkų olimpiada. O visi, kurie tuo kongresu domisi ir sielojasi, galėtų pasirūpinti, kad kultūriniam darbui tinkama atmosfera ir sąlygos būtų ne tik aptartos, bet ir sudarytos. Tai gana tikslaus planavimo reikalas, tai geros valios ir kultūrą vertinančių žmonių pastangos, kurios taip pat reikalingos, kad mūsų kultūrininkai nebūtų kasmet Kultūros Kongreso proga kaltinami neturipakankamai ne tik patriotizmo, bet ir noro kurti, kad ir "sunkiose tremties sąlygose".

Spaudoje pasidairius

PSICHOLOGINIS FRONTAS...

Tėviskės Žiburių lapkričio 2 d. laidoje tilpo ilgakas tūlo A.S. Mindaugėno straipsnis, kuriame nagrinėjami ne tik įvairūs mūsų kovos su komunistų pavergėjais frontai, bet stengiamasi nurodyti ir tai, "kas reiktų padaryti". Žinoma, su kai kuriais patarimais išeidamas straipsnio autorius apnuogina savo nežinojimą ir informacijos stoką, patardamas daryti tai, kas jau kitų padaryta.

Štai, ilgoko straipsnio skyriuje "Informa-

cinė kova", jis siūlo išleisti -- "anglų kalba veikalą apie Lietuvą", vietoj stačius akmeninius paminklus ir tam bereikalingai išleidus pinigų.

A.S. Mindaugėnas tuo reikalu rašo: "Veikalas (anglų kalba) turėtų bendrais bruožais apimti laikotarpį iki senosios valstybės žuvimo, kovą prieš caristinę okupaciją, išsamiai apimti atkurtos Lietuvos gyvenimą ir ypatingai detalai pavaizduoti visus įvykius vedusius į dabartinę Lietuvos okupaciją".

Gal kam ir atrodo, kad čia išrastas naujas parakas, bet paminėkim tik Jurgėlos Lietuvos istoriją, išleistą angliškai, JAV pasiuntinio Lietuvoje C. Noremo knyga Timeless Lithuania ir visą eilę kitų leidinių, ir pa-

Neo-Lithuania korporantai vieno minėjimo metu Nepriklausomoje Lietuvoje.

Gražus Neo-Lithuania korporantų sugyvenimas

VYTAUTAS KASNIŪNAS, sr.

Nors senai nusileido Korp! Neo-Lithuania vasaros stovyklos uždanga, bet likę prisiminti mai dar ilgai neišbluks. Anądien užsuko kolega Uosis Juodvalkis, garšėjęs savo meniškumą nuotraukom, ir atsinešė didelę krūvą stovyklos nuotraukų. Žiūrėjim, grožimės ir lyg gyvi vaizdai slenka pro mūsų akis.

O stovyklos reikalu norėtusi pasisakyti daug, nes stovyklos ir mūsų organizacinį visuomeninį gyvenimą atneša daug gyvasties, naujų minčių, pažinčių, susigyvenimų.

Ši korporacijos stovykla buvo dešimtoji jubiliejinė. Ji savo apimtimi turėjo išsiskirti iš kitų ir lyg lauro vainiku pasipuošti.

To tikėjosi visa Korporacija ir ją atstovaujanti vyriausioji valdyba. Todėl kaip ir dera, tuometinis korporacijos pirmininkas Rimas Staniūnas ją pradėjo organizuoti prieš metus.

Kad geriau stovykla būtų suorganizuota ir pravesta reikėjo talkos. Buvo kreiptasi į garbės filisterį dr. Steponą Biežį būti stovyklos globos komiteto pirmininku ir sudaryti komitetą iš veiklių filisterių, žymių visuomenininkų, kurie tiek materialiai, tiek patarimais prisidėtų prie jos suorganizavimo.

Dėtos viltys pasiteisino. Dr. Steponas Biežis energingai ėmėsi darbo ir sudaręs komitetą sukvietė posėdį, kuris praėjo darbingoje nuotaikoje. Čia pat stovyklai pa-

remti buvo sudėtos aukos visų komiteto narių. Dr. Leonas Kriaučeliūnas paaukojo 100 dol., dr. Antanas Rudokas -- 50 dol., dr. Juozas Bartkus -- 50 dol., dr. Steponas Biežis -- 25 dol., Antanas Kalvaitis -- 25 dol., inž. Eugenijos Bartkus -- 25 dol., inž. Jonas Jurkūnas -- 20 dol. Šios aukos buvo perduotos vyr. valdybai. Tai buvo labai graži pradžia, nes daug jaunų studentų stovyklautojų yra reikalingi materialinės paramos.

Su globos komitetu buvo aptarta ir stovyklos programa bei jos pravedimas. Jiems už piniginę paramą ir už viską ką priklauso mūsų korporantų nuoširdi padėka. Mūsų Korporacijos veikla tuo ir pasižymi, kad mūsų tarpe yra labai gražus sugyvenimas, nėra atskirų susigrupavimų, užkulisinės veiklos, kuri braunasi visuomeninį gyvenimą ir nėra jokio taip dabar madoje skilimo tarp jaunimo ir senimo. Pavyzdžiui, atėjęs į sveigą vyriausias amžiumi garbės filisteris dr. Steponas Biežis ir pasipuošęs spalvomis, ir jauniausioji amžiumi juniorė Eglė Juodvalkytė, kalbasi, tariasi Korporacijos veiklos reikalais. Mes esame stiprūs lyg uola ir kitos korporacijos stato mus pavyzdžiu, kaip reikia gražiai sugyventi ir darniai dirbti. Kivirčiams, vaidams mes neturime nei noro, nei laiko. Mes esame viena šeima, visi

tarpusavyje elgiamės kaip ir dera elgtis kolegoms. Atvirumas ir nuoširdumas yra mūsų keldrodys.

Todėl, kai jaunieji akademikai sužinojo, kad stovyklos globos komitetą sudaro gausus būrys filisterių, žymių visuomenininkų, ne tik apsidžiaugė, bet ir pačiai stovyklai skyrė didesnę reikšmę. Ir jų suvažiavo gana didelis skaičius.

Kokiomis idealistinėmis akimis jaunimas žiūri į stovyklą, rodo, kad ir šis labai ryškus pavyzdys.

Kolegė Kristina Tamašauskaitė, gyvenanti Brooklyne, N.Y. rengėsi vykti į stovyklą. Dirbdama vasaros metu susitaupe pinigų tolimesniam kelionių ir stovyklai ir štai, vietoje jos pačios, į stovyklą atėjo tik jos rašytas laiškas: "Ruošiasi važiuoti į stovyklą, bet netikėtai susirgau. Todėl negalėdama asmeniškai stovyklauti ir dalyvauti Korporacijos suvažiavime, prašau perduoti mano nuoširdžiausius sveikinimus ir \$25.00 Korporacijos reikalams". Pasirašė seniorė Kristina Tamašauskaitė.

Kiek idealizmo, pasišventimo, meilės ji parodė pasiūsdama auką ir laišką.

Aš negaliu išgyventi jaunystės džiaugsmo drauge su jumis, tad savo auką noriu padėti kitiems kolegoms, -- mums visiems bylojo jos margas laiškelis.

Tad jei mūsų eilėse yra tokio tauraus nusiteikimo jaunimo, jei jie su tokiu širdingumu žiūri į mūsų stovyklą, apie jas reikia kalbėti, rašyti, kad jos praeitų kiek galima geriau, atsiektų užsibrėžtų tikslų.

ORGANIZACIJŲ VADOVYBIŲ IR JŲ KORESPONDENTŲ DĖMESIUI

Dar kartą norime atkreipti organizacijų vadovybių ir jų korespondentų dėmesį, kad rašant korespondencijas Dirvai atsiųgtina į tai, jog pranešimai apie ruošiamą balių, šokių vakarą ar pan. parengimą, yra apmokami skelbimais. Kad ir kronikos žinutėje siekiama įtampinti tokį pranešimą reikia papildyti adresu, kam siųsti sąskaitą.

Ateityje į tai neatsižvelgus tokios korespondencijos nebus talpinamos.

Pranešimai apie ruošiamus organizacijų rengimus privalo pasiekti redakciją ne vėliau kaip savaitę iš anksto.

Į pareiškimus, jog parengiami rengiami kultūriniai ar labdaros tikslams remti, nebus atsižvelgiama, nes vargu ar yra parengimų, rengiamų kitokiems tikslams.

Už tokius pranešimus apmokėti reikalauja kiti lietuvių laikraščiai. Nenorėkite išimties iš Dirvos. Keliais doleriais iš baltos ar parengimo pelno paremsite savąją spaudą.

NEPAMIRŠKIT
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

Neo-Lithuania korporantų grupė vieno minėjimo metu Amerikoje.

Kapitono Heymans kviestų svečių tarpe (vidury) sėdi p. Trečiokas.

ATLANTO SALOSE...

A. S. Trečiokas

Rotterdam laivu spalio 21 iš New Yorko uosto grupė lietuvių kartu su kitais 912 keliauninkų ir apie tiek laivo personalo išplaukė į šiltes kraštas ir po 35 valandų kelionės išlipom Hamiltono uoste, Bermudos saloje.

Bermudos sala ypatinga tuo, kad čia nėra vandens, nors pati sala apsupta Atlanto vandenyno. Naudojamos lietaus vandeniu. Pastatų stogai specialiai paruošti ir baltai nudažyti, kad lietaus vanduo nuo stogų subėgtų į rūsiuose specialiai paruoštas cisternas.

Bermudos sala priklauso Didžiajai Britanijai. Hamiltonas yra Bermudos sostinė ir didžiausias prekybos centras. Čia atplaukia apie 360 laivų į metus, nors patsai miestas turi tik apie 3000 gyventojų. Tai seniausia Anglijos kolonija ir čia veikia beveik visi Anglijos papročiai; krautuvės uždarnos pietų metu, prekiaujama iš Anglijos atvežtomis prekėmis. Susisiekimas kaip ir Londone -- kairiaja puse.

ST. MARTEN NETHERLAND WINDWARD SALA

Tai buvo antras mūsų sustojimas, 550 mylių nuo Curacao, Pietų Ame-

rikos pakraščio. Sala 37 kvadrat. mylių, gyventojų yra apie 6600. Saladalinasi olandai ir prancūzai, kurie bendradarbiauja ir gerai sugyvena jau nuo 1648 m. Olandijos dalies gyventojai kalba olandiškai -- Prancūzijos prancūziškai, o bendra kalba angliškai. Prekyba laisva ir be jokių mokesčių. Imigracija ir muitinės irgi laisvos ir be formalumų. Sienoms atskirti yra mediniai stulpai su atitinkamais užrašais.

ST. THOMAS, VIRGIN SALA

JAV Virginijos sala yra apie 40 mylių į rytus nuo Puerto Rico (Rich Port). Sala 13 mylių ilgio ir 1 iki 3 mylių pločio. Saloje gyvena apie 17,000 gyventojų. JAV perėmė Virginijos salas iš Danijos I Pas. karo metu.

Virginijos salas atrado Columbus 1493 metais, ir nuo to laiko salas valdė net 7 valstybės. Danai buvo paskutinieji. Dabar sala valdoma prezidento paskirto gubernatoriaus.

Amerikiečiams čia geriausia pirkti visoki gerimai ir prancūziški kvapai. Gera vieta atostogauti. Pragyvenimas nebrangus.

Ketvirtas ir paskuti-

nis mūsų laivo sustojimas San Juan, seniausiam ir didžiausiam mieste Puerto Rico saloje, apie 100 mylių ilgio ir 35 mylių pločio. Apie 2,250,000 gyventojų. Oficiali kalba ispanų, bet visur galima susikalbėti angliškai.

Turistams atostogauti labai patogi vieta ir klimatas palankus. 1810 metais buvo pripažinta salai savivaldybė. Referendume keliu ir JAV Kongreso patvirtinimu, dabar sala priklauso JAV.

JAV turistams sudaro ypatingo malonumo atvykusiems tūkstančius mylių iš savo krašto vėl rasti valstybę -- salą, priklausančią JAV.

Be kitų lietuvių keleivių, vyko ir inžinierius Jurgis Katilius, pirmiau gyvenęs Elizabeth, N.J., vaistininke (jau mirusio) sūnus. Inž. J. Katilius turi nuosavą dirb-

Evangelikai New Yorko spalio 29 d. atšventė dvi sukaktis: šios parapijos 16-kos metų gyvavimo ir 450 metų nuo Martyno Liuterio protesto tezių Wittenberge paskelbimo 1517.X.31.). Ta proga susirinko jų bažnyčion Woodhavene (91 St. prie 85 Road) nemažas skaičius parapijiečių. Buvo svečių iš Toronto, Bostono ir Philadelphia.

Minėjimą organizavo ir pravedė tos parapijos kunigas Petras Dagys. po to tęsė parapijos salėje kukliomis vaišėmis ir kalbomis.

Kunigas P. Dagys pasakė ilgą ir turiningą, akademiškai pritaikytą pamokslą, jį vėliau papildė dviejose kalbose svečias iš Toronto Lymanas. Ir vienas ir kitas pabrėžė, kad katalikų bažnytinės reformos po ekumeninių nutarimų protestantai vykdo jau 450 metų ir tuo šandien abu tikėjimai prisitartino prie vienas kito, kaip pavyzdžiui savos kalbos įvedimas liturgijoje, aukso altorių suprashtinimas ir t.t. Abu paminėjo ir pacitavo katalikų dvasiškių teigiamas pažiū-

tuve Elizabeth mieste ir gerai kalba lietuviškai.

Visą laiką kelionė buvo sekminga, o ypač oras visur buvo šiltas ir sausas. Laivas visiškai nesupo, plaukėme kaip gyvenant dideliame moderniam viešbuty.

ras į reiforaciją steibint išdabarties perspektyvos. Tarp įvairių citatų Lymanas paskaitė gana ilgoką citatą iš kunigo Celiešiaus straipsnio Drauge.

Lymanas kalbėdamas apie evangelikų įnašą į tautinį auklėjimą per bažnyčias, susirinkimus ir sakytojus smarkiai oponavo prieš Tėviškės Žiburiuose, kada juos dar redagavo Dr. Šapoka, vieną straipsnį, kuriame pasakyta jog tautiškumas galis klestėti tikrai katalikybėje. "Tai baisi netiesa" -- sakė Lymanas ir išskaičiavo ilgą eilę faktų evangelikų sąmoninusių lietuvių. Evangelikai pirmieji davė rašytinę lietuvių kalbą, pirmą lietuvių kalbą spausdintą knygą, -- tai Martyno Mažvydo 1547 mt. Catechismus ir vėliau kiti jo raštai ir tuo lietuvių kalbą išvedė į viešą kultūrinį gyvenimą, padėjo pagrindą kultūriniam tautos auklėjimui. Jį sekė Vilentas, Bretkūnas ir visa eilė kitų, ir tik po to, 1595 mt. pasirodė pirmieji katalikų raštai versti iš lenkų kalbos (Myk. Daukša ir kiti). Per 400 metų evangelikai sekmingai būrė apie savo Mažosios Lietuvos lietuvių.

Kun. P. Dagys yra tikras šios parapijos spiritus movens. Jis savo švelnumu ir kalbos lankstumu apjungia visus. Ir per minėjimą neaplenkė beveik nei vieno kiek vyresnio ar pareigingesnio ar nusenusio darbuo-

tojo ar jauno bėpradedančio ar rečiau atsilankančio, ar svečio, nežūrint jų padėties. Visiems jis parodo malonų dėmesį, jų pripažinimą, įvertinimą, pakviesdamas net tarti keletą žodžių.

Į šį minėjimą specialiai atvyko iš Toronto Lietuvos Pajūrio redaktorių Lymanas su žmona ir dukrele, iš Bostono Vanagaičio dvi dukterys, Puskepalaitis ir keletas kitų, iš Philadelphia Jonas Stiklorius su žmona. Visi linkėjo parapijai geros sekmės ir grupuotis tik prie savųjų tautiečių lietuvių. Žodžius tarė taip pat M. Gelžinis, daug rašantis apie Mažąją Lietuvą, Šneideraitis, Daunys, Tonas, inž. Klybas, bendruomenininkas D. Penikas, Mažosios Lietuvos Bičiulų Draugijos vardu A. Koncė ir kiti.

Visi dalyviai pasirašė sveikinimą ir įvertinimą raštą dideliame rezistencijos judintojui Martynui Brakui, dabar esančiam Dakotoje.

L. Skomantas

HELP WANTED MALE

WANTED
EXPERIENCED 1ST CLASS
SQUEEZE MOLDERS

Steady work. Good starting rate.
Paid group insurance & paid life insurance.

Contact F. W. LEHMAN

OHIO MALLEABLE
DIVISION OF THE DAYTON
MALLEABLE

1343 Field, Columbus, Ohio

614 — AX 1-4635

(118-127)

PLANINGAS TAUPYMAS

MOKA GERUS DIVIDENDUS.
PRADEK TAUPYTI ŠIANDIEN!

- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.
- Metinis dividendas $4\frac{3}{4}\%$ išmokamas du kart per metus už visas taupymo sąskaitas.

PARKING LOT — ADJOINING OUR OFFICE BUILDING

DEL INFORMACIJŲ KREIPKITES

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD • CHICAGO, ILL. 60608
OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4;
Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

PO DVIDEŠIMT METŲ

BENEDIKTAS ZABIELA

(7)

Iš pastato išėjusi latvaitė savo apsirengimu palidijo, kad jie stovi prie tikro įvažiavimo. Užkalbinta greit grįžo į vidų ir išvedė Danutę. Ji buvo dieviškai graži uniformoj. Baltas apsiaustas ir žalias galvos kaspinas ją labai puošė. Deja, visų trijų nusiminimui negalėjo ilgai sugaišti, turėjo eiti į pamainą. Baigę trumpą pasikalbėjimą, pasidalinę pirmaisiais darboviečių įspūdziais skirstėsi. Algis, manydamas Vidą anksčiau nueinant apsiriko. Išbuvęs iki paskutinės minutės Vidas net į jų pokalbių be ceremonijų įsiterpdamas įkyrėjo abiem.

Nenorėdama per daug išsiduoti Danutė liko formali. Nuo vartų buvę draugai išsiskyrė nepratarę nei žodžio viens kitam. Abu nusinešę nepamirštamą Danutės grožį ir didžiausią neapykantą viens kitam.

Praėjus keletai mėnesių, mergaitės dar tebegyveno "laikini" toje pačioje salėje, išskyrus kelias, kurios buvo iškeltos kitur. Susitapiusi pinigų Aldona išvažiavo į Melbourną apsipirkti. Ilgai užtrukusi, pavargusi nusprendė grįžti taksiu. Kada privažiavo prie ligoninės, jau buvo tamsu ir visur degė šviesos. Danutė sėdėjo ant lovos apsirėngusi tik apatiniais, supinėdama kojas kalbėjosi su žemai sėdinčia latvaitė. Pro atdarą langą veržėsi šiltas pavakario vėjelis.

— O lia, lia, o lia lia, — burkavo sau šoferis, visai nekreipdamas dėmesio, kad Aldona jam duoda pinigų.

Neilgai truko, kol Aldona suprato, kas tai buvo tas o lia lia. Metusi pinigus ant sėdynės, pati nešdama pirkinius bėgo į vidų ir vos pasiekusi koridorių pradėjo spiegiąsiai šaukti. Viena po kitos atsidarinėjo pastato durys. Subėgo iš archyvo uniformuotos australės, o iš salės, kur gyveno dypukės, apsirėngusios ir pusiau nusirengusios mergaitės. Aldona įkarščio pagauta kalbėjo visokiomis kalbomis iš karto. Iš jos aiškinimų niekas negalėjo ką nors suprasti. Tik po pusvalandžio atspėjo, kad reikalas eina apie neuždengtus langus. Kaltė krito Danutei. Nesėkmė lydėjo nesėkmę. Kitą dieną pamiršusi didelėje valgyklos salėje rankinuką, vėliau grįžusi jo neberado. Negaila jai rankinuko, bet vienintelė motinos nuotrauka dingo. Namų ilgesys, Algio nekalbumas ir šalta laikysena, Vido įkyrumas jai kėlė daug rūpesčių. Gailėjosi retkarčiais palaikanti ryšius su Vidu, bet nematė kito būdo kaip sukelti pavydą Algiui. Pritaikiusi progą, radusi Lionę vieną, lyg patarimo klausdama išsipasakojo viską.

— Kam suki galvą? — atsakė ji, — nuotrauką galės mama atsiųsti kitą. Dėl Algio, kas iš jo. Kaklas ilgas, galva lyg bulvė ant šiaudo. Negeresnis ir Vidas. Bet galų gale jie visi tokie.

Išgirdusi tokią Lionės nuomonę, Danutė dar labiau nusivylė. Prisiminusi Perthę praleistą su Algiu vakarą, dabar jautėsi nusivylusi ir pažeminta.

Watsonijos plytinių stovyklų įvyko naujiena. Toks uolus ir taupus darbininkas nenuėjo į darbą. Apsirengęs geriausia eilute Algis išvažiavo į miestą. Norėdamas žinoti kur jis važiuoja, Vidas klausinėjo kitų, tik ne Algio. Deja, nieko nesužinojo. Tik vakare grįžus iš darbo jie pamatė Algio išvykos padarinius. Prie jo barako durų stovėjo neblogai atrodas "Austin". Iki vėlyvos nakties Algis turėjo atsakinėti į šimtus klausimų. Visi norėjo žinoti kainą, pajėgumą, greitį, svorį. Vidas neklusinėjo nieko, dargi net nepriėjo nei arčiau pasižiūrėti. Lyg sa-

kydamas: žinau, kam tu tai pirmai, dabar man aišku, kodėl taip taupei...

Nuo tos dienos Vidas negalėjo surasti Danutės. Su Algiu ji susitikdavo visai kitoj vietoj, išvažiuodavo toli už miesto į laukus ir grįždavo vėlai. Mašinos motoras veikė gerai, tik rėmai kaskart daugiau baladojosi, triukšmavo. Sunkiai užsidarydavo durys, uždarius negalima buvo atidaryti. Vieną sekmadienį į sutartą vietą Algis pavėlavo. Danutė nekreipdama dėmesio į jo teisinimąsi, išbarė jį sugadinama nuotaiką visam vakarui. Grįžtant atgal kryžkelėje pasukęs vairą į dešinę, Algis pajuto stiprų mašinos susiubavimą ir užgirdo Danutę suklykiant. Visa jėga paspaudęs stabdžius, šoko iš mašinos. Danutė gulėjo ant gatvės nejudėdama, šalia jos mašinos durys. Griebęs Danutę apžiūrėjo, ar nesužeista galva, rankos, kojos. Viskas atrodė tvarkoj. Po minutės ir Danutė atsivėgavo, nors ir buvo labai išsigandusi. Įsisodinę į užpakalinę sėdynę Danutę, į priešakį įsimešęs duris, kol dar praevijų nebuvo per daug susirinkę, Algis skubiai nuvažiojo.

Iš Danutės bendradarbių Vidas sužinojo apie jų katastrofą. Pasakojimai nesibaigė vien iš mašinos iškritimu. Buvo ir visokių gandy. Algiui buvo neaišku, kodėl Danutė jau vos tik susitikus tą dieną šėlo, barėsi, pyko. O po nelaimės, nors ir kaip jis taikėsi, ji vis buvo pasiūsiuši. Belakstydamas mašinos remonto reikalais ir nežinodamas australiškos žiemos, Algis peršalo ir gavo slogą. Skaudanti galva, ašarojančiomis akimis, varvančia nosim atsiėmęs iš remonto mašiną, jis grįžo pro ligoninę. Ties kampu, prie eismo šviesų, patekęs į mašinų kamšatį, laukdamas eilės važiuoti, atsikosėjęs ir atsidaręs mašinos langą, Algis spiovė lauk. Girdėjo kažką šaukiant, bet šviesoms pasikeitus, turėjo greit važiuoti.

(Bus daugiau)

Lietuviškųjų mokyklų rūpesčiai

Pasikalbėjimas su Detroito liet. mokyklos vedėju Pranu Zaranka

Po didelių L. B. apylinkės valdybos, mokyklų vedėjų ir tėvų komitetų pastangų ir rūpesčių pasisekė suorganizuoti vieną lietuvišką mokyklą. Kadangi išėvijoje lietuviškojo jaunimo auklėjimas lietuviškoje krikščioniškoje dvasioje yra pats svarbiausias darbas, todėl norėtusi išgirsti iš mokyklos vedėjo, kaip sujungtoje mokykloje reikalai klostasi, ir kartu painformuoti Dirvos skaitytojus.

— Būkite malonus plačiau paaiškinti apie naujai sukurtos ir sujungtos mokyklos padėtį.

— Nevadinčiau jos "naujai sukurta", nes ji yra tąsą dviejų skirtingose vietovėse ir sąlygose veikusių lietuviškų mokyklų. Kadangi ne vien Detroito panašių reiškinį pasitaiko, manau, kad Dirvos skaitytojai bus įdomi, kad ir trumpa tų mokyklų istorija. Detroito lietuviškoji mokykla kūrėsi 1949 m. rudenį prie šv. Antano lietuvių parapijos. Pradžioje veikė 6, vėliau 7, o nuo 1958 m. 8 skyriai. Kadangi šv. Antano parapijos mokykla turi 4 klases, tai turėdavome dvi mokinių pamainas, kas labai vargino toliau gyvenančius ir ne toj pačioj pamainoj besimokančių mokinių tėvus. Dėl to 1963 m. dalis tėvų atsiskyrė ir įkūrė mokyklą Redfordo priemiestyje. (15 mylių į šiaurės vakarus nuo šv. Antano mokyklos). Tais pačiais metais ir "antatinė" susirado pridedamąsias klases šv. Kazimiero lenkų parapijos mokykloje. Redfordo lietuviškoji mokykla pradžioje turėjo 43 mokinius, kai Detroito mokykloje mokėsi 130. Redfordo mokykla pasirinko "Dr. Vinco Kudirkos" vardą, o Detroito mokykla nuo 1966 m. pasivadino "Aušros" vardu. 1966-1967 m. negavus šv. Kazimiero patalpų "Aušra" persikėlė į valdišką mokyklą. Buvo įsteigtas devintas skyrius, V ir VI sujungti į vieną klasę. Mokslo metus užbaigė 82 mokiniai. Dr. Vinco Kudirkos mokykloje mokėsi 127 mokiniai, įskaitant ir darželį. Abiejų mokyklų vystymasi viena ar kita kryptim veikė daug aplinkybių. Teritoriškai "Aušra" sename rajone, tačiau netoli lietuvių išsklaidytos Detroito parapijos ir Lietuvių Namų, iš kai kurių priemiesčių lengviau pasiekiamas, negu Dr. V. Kudirkos, kuri

patogi nemažam šeimų skaičiui vakaruose. Dviejų mokyklų buvimas sudarė mokytojų problemą, susidarė skirtingos vedėjų ir tėvų komitetų kompetencijos, skirtingas programų vykdymas. Nebuvo jokio tarp-mokyklinio nei mokytojų, nei mokinių bendravimo. Buvo mėginimų net steigti atskirą L. B. apylinkę. Pridėjus dar finansiškus reikalus (Detroito valdiškos mokyklos patalpos kainuoja apie 2000 dol. metams) neuostabu, kad buvo einama prie mokyklų sujungimo. Visas jungimo procesas užtruko virš pusės metų. Daugumai tėvų pasisakius už sujungimą, rugpiūčio 24 d. abi mokyklos buvo sujungtos ir pavadintos L. B. Detroito Apylinkės Lituanistine Mokykla. Sušvelniniui "jūsų" ir "mūsų" buvo pakviestas naujas vedėjas. Kadangi Redfordo valdiškos mokyklos patalpų nuoma buvo daug mažesnė, mokslo metai pradėti mokykloje, kurioje iki šiol egzistavo Dr. Vinco Kudirkos vardo mokykla.

— Kiek dabar mokosi jaunimo jūsų vadovaujamoje mokykloje ir kokio amžiaus yra mokiniai?

— Mokosi 171 mokinys. Amžius nuo 4 iki 15 metų. Turime priešmokyklinį — parengiamąjį skyrių, į kurį pateko keli gal ir per jauni vaikai. Iš viso mokinių amžiaus problema jaučiama keliuose skyriuose. Pav., antrame yra nuo 6 iki 12 metų, IV-tame — nuo 7 iki 11. Toks amžių skirtumas susidaro dėl kelių priežasčių. Yra mišrių šeimų mokinių, kurie yra vyr. amžiaus, kai kurie mokiniai yra atsikėlę iš vietovių, kuriose lietuviškos mokyklos nebuvo. Pagal jų žinias dažniausiai patenka į žemesnius skyrius. Kai kurie nepažangūs mokiniai paliekami antriems metams. Per jauni pakliūva irgi dėl kelių priežasčių. Yra įtakos ir iš amerikiečių tarpe propaguojamo ankstyvo priešmokyklinio mokymo pasekėjų tiek tėvų, tiek mokytojų tarpe, yra galvojimo, kad geriau pirma pradėti mokyti lietuviškoje mokykloje, būna tėvų, kurie nori sugrupuoti vaikus į tuos pačius skyrius, kad būtų lengviau prižiūrėti jų namų darbus ir t.t. Kiti planuoja atvirkščiai, leidžia pirma į anglišką mokyklą.

— Kiek skyrių turite ir kuriuose yra daugiausia mokinių?

— Yra devyni skyriai ir priešmokyklinis — parengiamasis skyrius. Daugiausia mokinių yra trečiame skyriuje, viso 27, ir mažiausia devintame — tik 8. Mažas ir septintasis skyrius — 9 mok. Kiti skyriai gana normalūs — apie 20 mokinių.

— Kiek mokytojų dirba ir ar jų netrūksta padidintose mokykloje?

— Moko 14 mokytojų: Pareng. skyrių — D. Janukvienė ir A. Butkūnienė (pakaitomis), I — B. Bogutienė, II — N. Jaškulytė, III — R. Petrusėvičienė, IV — D. Arlauskienė, V — M. Jankauskienė, VI — J. Mikulionis, VII — K. Jurgutis, VIII — A. Milmantienė, IX — J. Damušienė. Paskutiniuosius 3 skyrius minėti mokytojai moko dalykine sistema. Be to, yra dar dėsytotai šių L. B. Centrinės Švietimo Tarybos nustatytų dalykų: Tikyba — kun. V. Kriščiūnevičius, tautiniai šokiai — Č. Naumienė ir dainavimas — P. Zaranka. Turime dar ir atsargnių, pavaduojančių mokytojų. Jos yra: A. Bajalienė, K. Daugvydienė, J. Dunčienė ir V. Keblienė.

— Ar yra sunkumų dėl susisiekimo, nes mokykla yra už Detroito ribų — Redfordo? Ar nėra nepasitenkinimo iš tėvų pusės?

— Prisimenant, kad mokiniai yra iš labai įvairių Detroito apylinkių, aišku, kad vieniems ta vietovė yra patogesnė, kitiems ne taip patogi ir pagal tai matuojamas pasitenkinimas, tačiau realiau galvojant tėvai visada žiūrės bendro lietuviškos mokyklos gėrio, nematuodami mokyklos gerumo myliomis... Kuomet pasižiūri į tėvus atvežančius vaikus iš Kanados, iš Toledo, iš Ann Arboro ar iš Warren, pamatai, kad kai kurių dėjaimai turėtų apilti. Tačiau ir Redfordo šį rudenį reikalai pasikeitė. Įsisteigus sargų uniijai mokestis pasidarė daug didesnis, panašus į Detroito viešų mokyklų nuomas. Be to Redfordo švietimo įstaiga pareikalavo, kad mokykloje turi būti nemažiau 25% mokinių iš Redfordo. Mokykloje tėra 14 redfordiškių mokinių. Dėl to nuo Kalėdų teks ieškoti kitos mokyklos, ką mokinių tėvų komitetas jau dabar daro.

— Kodėl kai kurie tėvai neleidžia savo vaikų į sujungtą mokyklą, bet atidare kitą mokyklą prie šv. Antano bažnyčios?

— Šį klausimą turėtumėte nukreipti į tos mokyklos organizatorius. Pats faktas būdingas lietuvių nusistatymui prieš bet kokias valdžias, šiuo atveju prieš L. B. apylinkės valdybos ir pačių tėvų komitetų nutarimus. Tai mažumos demokratija, kuriai teisių pa-neigti negalime...

— Ar jums žinomos šeimos, kurios savo vaikų neleidžia į mokyklą? Jei taip, ar buvo susisiektas su jomis ir kokie rezultatai?

— Mokinių nebeleidžia dėl įvairių priežasčių. Kartais šeimą ištinka ligos ar kitos nelaimės, kartais tėvai dirba šeštadieniais ir negali vaikų atvežti. Kartais kai kuriems nesiseka amerikietiškoje mokykloje, ir tėvai atsako lietuviškosios vaiko labui. Kiti panašiais motyvais nutraukia

(Nukelta į 6 psl.)

Po vaidinimo scenoje suakutvininkei Z. Arlauskaitei-Mikšienei įteikiamos dovanos. Stovi iš kairės: R. Kaunelytė, B. Kutkutė, gen. J. Černius, V. Žebertavičius, V. Tamošiūnas, M. Sajauskas, suakutvininke Z. Arlauskaitė-Mikšienė, K. Balys, I. Laurinavičienė, V. Hotra, B. Marčiukaitytė, A. Gladkauskas ir P. Heiningienė.

Pagerbė Z. Arlauskaitei - Mikšienei

Į surengtą Detroito akt. ir rež. Zuzanai Arlauskaitei - Mikšienei, jos scenos darbo veiklos 60 metų sukakties progą, pagerbimo vakarą, kuris buvo suruoštas spalio 28 d. 7 v. Lietuvių Namuose, atsilankė daug svečių.

Į vaidinimą "Pinigėliai", kurį režisavo ir vaidino pati suakutvininke ir jos vadovaujamos dramos mėgėjų sambūris, atsilankė virš 200 svečių, o į vakarienę virš 160.

Parinkimas tokio veikalo ir jo pastatymas labai tiko. Jis tiko ir suakutvininkei ir tuo pačiu Balso direktoriams, kurių nemažai šiame vakare dalyvavo. Ši S. Čiurlionienės 3-jų veiksmų komedija "Pinigėliai" kaip tik apie pinigus ir testamentus kalba. Senam žmogui reikalingas surašyti testamentas, o Balso direktoriams rūpi ir testamentas ir pinigai.

Prieš vaidinimą žodį apie suakutvininkę tarė ir ją svečiams pristatė vakaro vadovė šaulė Kunigunda Kodatienė. Pinigėlius vaidino: Normantienė Marcellė -- Zuzana Arlauskaitė - Mikšienė, Normantas Jonas (sūnus) -- Vincas Žebertavičius, Raudonauskienė Julijona -- Paulina Heningienė, Raudonauskas Mamertas (sūnus) -- Algis Gladkauskas, Raudonauskienė Kazimiera (žmona) -- Birutė Marčiukaitytė, Karaitis Petras -- Marijonas Sajauskas, Karaitienė Aldona -- Valentina Hotra, Karaitytė Birutė -- Danutė Jankienė, Sūrinškas Motiejus -- Karolis Balys, Laukaitytė Magdalena -- Irena Laurinavičienė ir Mikšas Ignas (gydytojas) -- Henrikas Dūda.

Dekoracijomis ir apšvietimu rūpinosi Stepas Iljasevičius.

Vaidinimas visiems

patiko ir atsilankiusieji turėjo progos skaniai ir iki ašarų pasijuokti.

Vaidinimui pasibaigus gen. J. Černius, šaulė K. Kodatienė, šaulių kuopos vadas V. Tamošiūnas, lydimi trijų tautinių rūbais pasipuousių mergaičių, išėjo į

nimai. Vadovavo ir gautas kalbas skaitė vakaro vadovė K. Kodatienė. Žodžiu sveikino: gen. J. Černius, Balso reikalų vedėjas kun. L. Jankus, Balso vicepirm. Dr. Elena Armanienė, tuopačiu pranešdama, kad Balso direktorių suvažiavi-

Gen. J. Černius sega suakutvininkei Zuzanai Arlauskaitei-Mikšienei šaulių žvaigždę.

sceną. Rūta Kaunelytė laikė šaulių skydą, kuriame buvo įsegtas šaulė Kunigunda Kodatienė. Pinigėlius vaidino: Normantienė Marcellė -- Zuzana Arlauskaitė - Mikšienė, Normantas Jonas (sūnus) -- Vincas Žebertavičius, Raudonauskienė Julijona -- Paulina Heningienė, Raudonauskas Mamertas (sūnus) -- Algis Gladkauskas, Raudonauskienė Kazimiera (žmona) -- Birutė Marčiukaitytė, Karaitis Petras -- Marijonas Sajauskas, Karaitienė Aldona -- Valentina Hotra, Karaitytė Birutė -- Danutė Jankienė, Sūrinškas Motiejus -- Karolis Balys, Laukaitytė Magdalena -- Irena Laurinavičienė ir Mikšas Ignas (gydytojas) -- Henrikas Dūda.

Gen. J. Černius padėkojo režisieriai Zuzanai Arlauskaitei ir jos vadovaujamam sambūriui ir įteikė dovanas: Šaulių žvaigždę, adresą ir buvusių Vokietijoje Ingolstate jos vadovaujamo dramos mėgėjų sambūrio dovaną - albumą. Ir apdovanojo gėlėmis.

Po vaidinimo buvo vakarienė. Vakarienės metu buvo sakomos kalbos ir skaitomi gauti sveiki-

me Zuzana Arlauskaitė pakelta į Balso garbės narius ir įteikė jai dovaną dail. Augiaus albumą, LB Detroito apylinkės pirm. Jonas Urbonas ir LF direktorius Vytautas Kutkus. Gauta visa eilė sveikinimų raštu. Tos pačios salės gale, kur vyko vaišės, buvo suruošta ir parodėlė. Ant stalo ir sienoje buvo išdėstyta: Z. Arlauskaitės veiklų programos, laikraščių iškarpos, nuotraukos, ir L. Enciklopedijos tomatai. Visi šie eksponatai yra šaulių kuopos pirmininko Vinco Tamošiūno rinkinys.

Šokiams grojo Vytauto Petrausko orkestras "Atžalynas".

A. Grinius

Skaityk ir platink
DIRVĄ

Balso Direktorių suvažiavimo dalyviai ir svečiai, atsilankę į Z. Arlauskaitės-Mikšienės pagerbimo vakarą, žiūri S. Čiurlionienės 3-jų veiksmų komedijos "Pinigėliai" vaidinimą. K. Sragausko nuotrauka

ADA PELDAVIČIUTĖ - MONTVYDIENĖ

Lietuvaitės

KLAIPĖDOS KRAŠTO VOKIEČIŲ SUVAŽIAVIMAS

Rugsėjo 29 d. ligi spalio 1 d. Mannheime įvyko Klaipėdos krašto vokiečių suvažiavimas.

Penktadienį, rugsėjo mėn. 29 d., įvyko tarp Mannheimo Lessingo vardo gimnazijos ir buv. atstovų iš Klaipėdos Lui

zės gimnazijos globos su-tarties pasirašymas ir ta proga, dalyvaujant 200 vyresnių klasių mokinių ir daliai mokytojų kalbė-jų vyriausias studijų pa-tarėjas dr. Gerhard Lietz iš Klaipėdos. (Klai-pėdoj jis savo laiku bu-vo miesto bibliotekos di-rektorium, dabar dirba Kanto gimnazijoje Bad Oeynhausen).

Savo kalboje jis išdė-s-tė Klaipėdos krašto is-toriją pagal savo kurpa-lį iki šių dienų, vis dėl-to lietuvių neužgauda-mas. Dr. Lietz siūlė dia-logą tarp Mannheimo Lessingo gimnazijos mo-kytojų, mokinių ir buvu-sių Luizės gimnazijos mokinių bei mokytojų tam tikrais laikotar-piais, be to dar pritrau-kiant į šitą pokalbį at-stovus iš lietuvių Vasa-rio 16 gimnazijos.

Vokiečiai norėtų žino-ti, kaip lietuviai iševi-voje į Klaipėdos krašto problemą dabar žiūri ir kaip jie išsivaizduoja Ry-tų Europos ateitį.

Vasario 16 gimnazijos mokytojai ir mokiniai ši-tame pokalby tikriausiai nedalyvaus, nes lietuvių gimnazija Vakarų Vo-kietijoje yra mokyimo ir auklėjimo įstaiga ir į politiką nesikiša.

Rugsėjo 30 d. buvo ma-žesni parengimai įvairio-se vietose ir uždari posėdžiai. Posėdžia-vo Arbeitsgemeinschaft der Memelkreise" cen-tro valdyba ir beveik vi-si buvę tos valdybos na-

riai buvo perrinkti. Va-kare rodė filmą apie Kur-šų Neringą, susuktą dar 1944 metų rudenį. Po to sekė pasilinksminimai iki 4 val. ryto Rosengar-ten restorane. Jokios kul-tūrinės programos ren-gėjai šeštadienio vakare nesugebėjo paruošti.

"Arbeitsgemeinschaft der Memelkreise" cen-tro valdyba posėdžio me-tu atstatė Mannheimo miesto (Mannheimas yra globėjas Klaipėdos kraš-tui-Patenstadt) Klaipė-dos krašto vokiečių pir-mininką Erich Tidecks iš jo pareigų dėl žalin-gos politikos pabėgė-liams. Smulkesnių prie-žasčių neteko sužino-ti, kodėl Tidecks iš pa-reigų pašalino. Reikia tik džiaugtis, kad tokį politikierių centro Val-dyba pagaliau iš pareigų išmetė, nes jis jau se-niai gadino visą atmos-ferą tarp lietuvių ir ma-žalietuvių iševijoje ir Klaipėdos krašto vokie-čių.

Reikia tikėtis, kad Mannheimo mieste gy-venantieji Klaipėdos krašto vokiečiai išsi-rinks lojalesnį pirminin-ką, kuris užmegs ryšius su lietuvišiais Vakarų Vo-kietijoje ir su lietuvių Vasario 16 gimnazija Huettenfelde. Mes, lie-tuviai, kiekvienam su-sipratusiam vokiečiui iš mūsų Klaipėdos krašto tiesiam taikos ranką ir norime su visais taikiai sugyventi.

Sekmadienį, spalio 1 d. įvyko iškilmingas aktas. "Mannheimer Morgen" laikraščio koresponden-tas visiškai teisingai sa-vo straipsnyje apie tą mi-tingą parąšė, kad iš 2000 klaipėdiškių tik 500 daly-

vavo iškilmingame akte. "Mūsų" salėje telpa 1500 žmonių, o salė buvo pus-tuštė. Jaunimo iš visote nai nebuvo. Dalyvavo daugiausia pagyvenę žmonės ir seniai, taip vadinamieji "Berufs-fluechtling'iai", pabėgė-liai iš profesijos. Labai didelė gėda organizato-riams, nes jie nesugebė-jo iš 60.000 pabėgėlių iš anapus geležinės už-dangos, kurie gyvena Mannheimo mieste, pri-pildyti salę. Viename aukšte, žemiau foje ir alaus rūsy buvo pilna žmonių, kurie prie gai-vinančių ir svaiginančių gėrimų dalinosi išpū-džiais su buvusiais kai-mynais iš tėviškės. Jiems ta politika jau nu-sibodo, nes žmonės žiū-ri daugiau į realybę kaip į politikierių fantazijas.

Nuo ištrėmimo iš Klai-pėdos krašto jau praėjo 23 metai ir šitame lai-kotarpyje priaugo visiškai naują generaciją, ku-ri tų senų politikos ne-benori girdėti. Jie greit išmirs ir su jais pasi-baigs tokie suvažiavi-mai. Po 20 metų jau niekas nebenorės kalbėti apie tą "vokišką" Klai-pėdos kraštą. Visiškai ki-taip yra su lietuviais. Jie turi Vakarų Vokie-tijoje savo gimnaziją ir lietuvių išlaikymą dir-ba labai svarbų darbą. Jie skiepyja jaunime tė-vynės meilę, pasakoja jiems apie didingą Lie-tuvos istoriją, jų didelę kultūrą mene ir muziko-j ir atsiectus laimėjimus Nepriklausomybės lai-kais. O ką turi Klaipė-dos krašto vokiečiai? Kuo jie gali pasirodyti? Niekas. Jie tirpsta ir vi-siškai su laiku ištirps Vakarų Vokietijoje.

Malonu konstatuoti, kad šį kartą kalbėtojai lietuvių nepuolė ir neuž-gauliojo, kaip tai būda-vo anksčiau tokiuose su-važiavimuose daroma. Ką jie uždaruose posė-džiuose kalbėjo, į viešu-mą neprašė. Už tokią puiklą ir tolerantišką lai-kyseną reikia tik ren-gėjams padėkoti.

Iškilmingame akte ne-oficialiai dalyvavo moky-tojų ir mokinių delegaci-ja iš lietuvių Vasario 16 gimnazijos ir viena iš Klaipėdos miesto moteris, kuri svečiavosi pas savo gimines Vakarų Vo-kietijoje. Lietuvių dele-gacija irgi pasidžiaugė, kad šį kartą nebuvo kir-šinančių kalbų ir jie vi-si jautėsi visų pabėgė-lių minėjime. Po minė-jimo lietuviai galėjo su mažlietuvišiais laisvai lie-tuviškai pasikalbėti. Lietuvių Vasario 16 gim-nazijos tautinių šokių grupės ir choras mielai būtų sutikę pavairinti jų

kultūrinę programą iš-kilmingame akte, jeigu būtų gimnazijos vado-vybė gavusi kvietimą.

Savo laiku, maždaug prieš dešimt metų, bu-vęs Mannheimo miesto Klaipėdos krašto vokie-čių pirmininkas Ennulat buvo užmezgęs ryšius su gimnazijos vadovybe ir klausė, ar negalėtų lie-tuvių Vasario 16 gimna-zijos tautinių šokių gru-pė ir choras Klaipėdos krašto vokiečių suvažia-vimuose Mannheime, Rosengarten salėje, pa-šokti tautinių šokių, o choras padainuoti kele-tą liaudies dainų. Suti-kimas buvo duotas, bet "Arbeitsgemeinschaft der Memelkreise" cen-tro valdyba (jų būstinė yra Oldenburge) uždė-jo tam tautų susiartinimui savo veto ir neleido gimnazijos šokėjams ir choristams pasirodyti. Kai lietuviai 1964 me-tais pravedė Lietuvos Nepriklausomybės šven-tės minėjimą Mannhei-me, toje pačioje salė-jė tai buvo virš 1000 žmo-nių (daugiausiai klai-pėdiškių iš Mannheimo ir apylinkės) susirinkę iš-klausyti kalbų, dainų ir pasigėrėti lietuviškais šokiais. Jeigu lietuvių Vasario 16 gimnazijos šokėjai ir dainininkai bū-tų galėję šį kartą pasi-

rodyti, tai salė būtų bu-vusi pilna žmonių. Pa-tys Klaipėdos krašto vo-kiečiai neturi kuopasiro-dyti ir jau nuo 1953 me-tų tokiems suvažiavi-mams pasisamdo tik Mannheimo miesto sty-gų orkestrą. Jie labai gerai pagrojo keletą da-lykėlių, bet tėviškės su-sitikimuose reikia pro-gramos iš tėviškės. Gim-nazijos tautinių šokių grupė yra pasirodžiusi labai dideliuose pabėgė-lių suvažiavimuose kaip antai: Berlyne Wald-buehne (25.000 židrovų buvo susirinkę) Nuern-berge, Frankfurte, Stutt-garte, Heidelberge, Kai-serslauterne, Hambur-ge ir kitur. Lietuvių tau-tos vardas ir Vasario 16 gimnazijos reikšmė skamba beveik per visą Vakarų Vokietiją, net te-levizijoje tekopasirody-ti. (nd)

Skaityk ir platink
DIRVĄ

HELP WANTED MALE

GENERAL FACTORY
WORKERS
PART TIME

Days anytime between 8 a.m. and 4:30 p.m. Steady work, good wages, benefits. Apply:
RHODES ASSOC.
184 Woonasquacket Ave.
North Providence, R. I.
Phone: 401 — 353-3200
(116-122)

KALĖDINIAI SIUNTINIAI 1967 M.

Pradžiuginti ir paremti savo artimuosius Lietuvoje artėjančių Švenčių proga kiekvienas lengvai tai galime padaryti pasinaudojant BALTIC STORES patarnavimu ir pasiunčiant jiems dovanų siuntinėlių.

Siuntėjas gali pats sudaryti savo pageidaujamą siuntinuką iš BALTIC STORES kainoraščio arba užsakyti jam patinkamą jau paruoštą siuntinį. Žemiau išvardiname kelis, kurie yra labai praktiški ir ten laukiami.

MOTERISKAS KALĖDINIS 1967.

Itališkas nailoninis lietpaltis, 3 jardai vilnonės kostiuminės medžiagos, 1 labai geros rūšies megstukas, 2 p. vilnonių arba nailoninių kojinių, 1 kompliktas vilnonių arba nailoninių apatinių rūbų, 1 p. odinių pirštinių, 1 vilnonė gėlėta skarelė, vilnonei suknelei medžiaga, 1 dėžė šokolado. \$75.00.

VYRIŠKAS KALĖDINIS 1967.

3½ jardo puikios vilnonės kostiuminės medžiagos, 1 itališkas nailoninis lietpaltis, 1 nailoniniai marškiniai, 2 p. vilnonių arba nailoninių kojinių, 1 p. odinių pirštinių, 20 cigarečių, 3 jardai vilnonės aukštos rūšies paltui medžiagos. \$75.00.

Jungtinis siuntinys šių abiejų siuntinių kainuoja tik \$140.00.

MAISTO 1967.

3 sv. taukų, ½ sv. arbatos, ¼ sv. geriamo šokolado, ¼ sv. kakavos, 2 sv. ryžių, 3 sv. geriausios rūšies miltų, 1 dėžutė nescafe, 1 sv. maišytų saldinių, 1 sv. razinkų, 1 sv. cukraus, ¼ sv. pipirų ir ¼ sv. lauro lapų. \$30.00.

BALTIC STORES LTD., (Z. JURAS)

421 HACKNEY RD., LONDON, E. 2. ENGLAND.
TELEF. SHO 8734.

Seniausia šioje srityje lietuviška firma. Garan-tuotas ir greitas siuntinių pristatymas.

PETKUS
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6
CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9
TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

ST. ANTHONY
SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
Joseph F. Gribauskas
Executive Secretary

4³/₄% ON INVESTMENTS
Units of \$100.00
Dividend Checks
Mailed Quarterly

5% ON BONUS SAVINGS
Units of \$1,000.00
For 3 Years
Dividends Paid
Quarterly
or Compounded

1447 So. 49th Court
CICERO, ILLINOIS • 60650
Phone (Area Code 312) 656-6330

HOURS: Mon. 9-8; Tues., Thurs., Fri. 9-5; Sat. 9-1; Wed. Closed
Savings In By The 10th Of The Month Will Earn From The 1st.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota
U. S. Department of Justice

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 — Tel. WA 5-2787
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 — Tel. WA 5-2737
3212 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608 — Tel. CA 5-1864

DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pageidaujamų prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis.

KREIPKITEs į mūsų lietuvių bendrovę, kuri turi teisę siuntinius siųsti be tarpininkų, tiesiai iš Chicago į Lietuvą.
Vedėjai E. ir V. ŽUKAUSKAI

HELP WANTED MALE

Experienced spot-welder for heating registers and grills. Steady work.

Apply at
CLEVELAND REGISTER
AND GRILL MFG. CO.
3188 E. 80 St.
Cleveland, Ohio 44104
(120-122)

WANTED AT ONCE
EXPERIENCED
DIE CASTER
OPERATORS
METAL MEN
DIE REPAIRMEN
MAINTENANCE MEN

Are you looking for:
Excellent rates of pay?
Extremely steady employment?
Paid vacations, holidays, insurances, and pensions?
Overtime galore?
Additional incentive earnings?

If so, call area code
313 — 429-9411
Ask for personnel manager.
An Equal Opportunity Employer
(120-129)

Viešėdami Chicagoje pirkite naujoj modernioj

PARAMA-

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKA

ČIA GĖRIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

- Asbach Uvalt Import. Brandy 5th — \$5.19
- M. & Moore 5 years old 86 proof Whiskey 5th — \$3.19
- Cointreau Liqueur & Brandy 5th — \$4.95
- Chateau De PARAMA New York State Champ. Bot. — \$2.98
- French Bordeaux Wine 5th — \$0.98

- May Wine Imported From Germany 5th — \$0.98
- Imported 5 Star Greese Brandy 5th — \$4.98

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

KORP! NEO-LITHUANIA
TRADICINIS BALIUS

Lapkričio 4 d. Diamond salėje vėl gausiai rinkosi Clevelando lietuvių visuomenė į visad populiarią, nuotaikingą neolituanių ruošiamą tradicinį balių.

Baliaus programą pradėjo ir pranešinėjo R. Gulbinas, pasveikinęs gausiai susirinkusius svečius, kolegas ir koleges, atsilankiusius iš kitų miestų. Programą išpildė Zita Burneikytė ir Laima Underytė, duetu padainavusios kelias populiarias dainas. Abi simpatingos viešnios iš Chicago dainavo ir neolituanių orkestrui grojant šokiams. Orkestrui vadovavo A. Modestas.

Baliaus ruošiai daug pasidarbavo jau prityrę Vacys Vinclovas. Jam talkininkavo Jonas Mockus ir Neo-Lithuania Clevelando padalinio valdybos nariai.

Šiomet Clevelando visuomenė pasigedo korporantų metinių iškilmių, kurių metu juniorai pakeliami į seniorus, kada visuomenei parodoma augančios ir bręstančios lietuvių jaunimo gretos, besijungiančios į savąsias tradicijas puoselėjančių jaunų lietuvių būrį. Tikėkimės jog po baliaus ruošos darbų korporantai sukrus ir vėl gyvai pasireikš kultūrinėje ir visuomeninėje veikloje.

PADĖKA

Korp! Neo-Lithuania metinis balius praėjo pakilia ir smagia nuotaka, gausiai dalyvaujant svečiams ir jaunimui. Už tai mes esam labai dėkingi mieliems svečiams, filisteriams, kurie mūsų niekuomet neužmiršta.

Ypatingai nuoširdus ačiū talkininkams filisteriams V. Vinclovai, J. Mockui, kolegėms Jūratei Karaliūtei ir N. Grybauskaitė papuošus ponias ir paneles gražiomis rožėmis.

Dėkingi esame korporantams iš Chicago išpildžiusiems pramoginę programą ir puikiam orkestrui su vadovu kol. A. Modestavičium už šokių muziką. Dirvai ir lietuvių radijo programos vedėjui J. Stempui už baliaus garštinimą.

Pobūvis nebuvo pasi-

JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS CLEVELANDO APYLINKIŲ

SOL. PRUDENCIJA BIČKIENĖ

PIAN. BIRUTĖ SMETONIENĖ

LIETUVIŲ DIENA--KONCERTAS

Lapkričio 25 d., šeštadienį, 7:30 val. vak.

Naujos liet. parapijos salėje, 18022 Neff Road

Koncertuoja: sol. PRUDENCIJA BIČKIENĖ ir pian. BIRUTĖ SMETONIENĖ.
Solistei akompanuoja muz. REGINA BRAZAITIENĖ.

Dalyvauja Šv. KAZIMIERO lit. mokyklos choras, vad. JULIAUS KAZENO.

Bilietai po \$3.00; \$2.50; \$1.50; jaunimui — \$1.00 pas valdybų narius: M. Balį — telef. 481-8262; R. Grinciu 361-3119; A. Jonaitį 531-4608; V. Miškinį 486-8517; dr. K. Pautienį 371-4168; dr. Vl. Ramanauską 481-6700; A. Razgaitį 442-9321; G. Sniečkų 681-1402; E. Šarkauskienę 731-0844 ir P. Tamulionį 761-8260. Taip pat prie kasos nuo 6 val. vak.

pelnymo tikslu, bet tik palaikymui glaudesnių ryšių tarp svečių ir jaunimo.

Dar kartą ačiū visiems, ir iki pasimatymo kitais metais.

Korp! Neo-Lithuania Clevelande vardu Marius Jakulis

* OHIO LIETUVIŲ Gydytojų Draugijos Valdyba, kuriai šiomet vadovauja Dr. H. Brazaitis, uoliai ruošiasi savo metiniam suvažiavimui, kuris įvyks lapkričio 18 d. Kvietimai suvažiavimui jau išsiuntinti visiems d-jos nariams.

ALT SAJUNGOS 12-TO SKYRIAUS NARIAMS

Po pasekmingo rengto Dirvos naudai vakaro, ALTS skyriaus valdyba sumanė pavaišinti tame vakare pasidarbavusius talkininkus. Pavaišinimas bus šeštadienio vakare, lapkričio 18 d., skyriaus pirmininko Karpius namuose, 345 E. 222nd Street. Ta proga valdyba kviečia ir šiaip skyriaus narius ir nares kartu praleisti linksmai vakarėlį. Prasidės apie 8 valandą. (Apie dalyvavimą skambinkit skyriaus išdininkui Vl. Blinstrubui, vakarais, 531-2660, arba Karpiui, 261-0969).

• Prieš atnaujindami savo namų ar automobilių draudimus, palyginkite savo mokesčių paskambindami V. Giedraičiui tel. 944-6835.

PASITRAUKIA IŠ PAREIGŲ

Sam C. Skerotes

Nuo 1962 metų tarnavęs miesto susisiekimo komisijonierius, policijos kapitonas Sam C. Skerotes, spalio 30 d. įteikė atsistatydinimo pareiškimą, baigdamas savo pareigas gruodžio 31 d. ir nuo sausio 1 dienos tapdamas Clevelando Saugos Taryboje (Safety Council) reikalų vedėju.

Skerotes ištarnavo policijoje 30 metų, nuopaprasto policininko iki kapitono

Anksčiau Sam Skerotes ir polic. kapitonas Albert Wallace dalyvaudavo lietuvių tarpe. Albertas smuikuodavo koncertinėse programose. Jų tėvai, Skerutis ir Vairiakojis buvo Dirvos prenumeratoriai.

Vietos spauda atsiliepdama apie Skerotesio tarnybą, sako jog jis savo vadovaujamą departamentą išvystė vienu geriausių visoje šalyje.

RUMUNAI ĮSISTEIGIA KULTŪRINĮ DARŽELĮ

Pagaliau, po 40 metų kai gimė tautinių kultūrinių darželių idėja, Clevelando rumunų kolonija išsijudino įsteigti savo kultūrinį darželį greta kitų tautų Rockefeller parke.

Kultūrinių darželių federacijos susirinkime lapk. 2 d., atsilankę rumunų atstovai pranešė apie savo pasiryžimą, ir susitarę su federacijos valdyba nustatė sekmdienį, lapkr. 12 d., jų darželio įkūrimo apeigas.

Apeigos įvyks rumunų darželiui paskirtoje vietoje, prie žemutinio bulvario, toje pusėje kur yra ukrainiečių darželis, tik arčiau St. Clair gatvės.

Rumunų pasiryžimą savo darželį įsteigti išjudino burmistras Locher, rumunų kilmės.

Burmistras Locher dalyvaus darželio atidaryme.

Jų darželio sąjungai vadovauja Dr. Nicholas Neagoy ir kun. Danila Pascu. Į atidarymo iškilmes atsilanko kitų darželių vadovybės ir kviečiama kuo daugiau visų tautybių dalyvių.

Po Shakespearui įrengto darželio 1916 metais, ir po to kai 1926 metais žydai pasiryžo įrengti savo darželį, lietuvių darželio steigimo mintis iškelta trečiapajai, kai Dirva paaukavo pirmą \$10 lietuvių kultūrinio darželio fondui, nors dar nebuvo žinoma ar miestas duos kitiems darželiams žemės. Lietuvių darželio organizacija įsteigta 1929 metais. 1933 metais pastatytas Dr. Basanavičiaus paminklas, 1938 metais Kudirkos paminklas, o Maironio — tikrai 1961 metais. Po to įsteigta suomių ir estų darželiai. (ksk)

HELP WANTED FEMALE

NURSE ANESTHETIST
135 bed accredited hospital in beautiful southern Wisconsin resort area. Attractive salary, fringe benefits. Contact Personnel Director.
LAKELAND HOSPITAL
ELKHORN, WISCONSIN (120-126)

OPPORTUNITY FOR PROFESSIONAL HELP
262 Bed GERIATRIC HOSPITAL
MALE OR FEMALE REGISTERED PHYSICAL THERAPIST
Work under direction of staff physician. Salary \$7250-\$8250.

Also
REGISTERED NURSES
3-11 & 11-7 shift
Good starting salary.
DIRECTOR OF INSERVICE EDUCATION
R. N. DEGREE REQUIRED
Salary commensurate with experience & ability.
Fringe benefits include hospitalization, sick leave, annual leave, life insurance, longevity, retirement plan and paid holidays.
Martha T. Berry
Medical Care Facility
43533 Elizabeth Rd.
Mount Clemens, Michigan (120-123)

Naturally

SUPERIOR SAVINGS

SINCE 1909

13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.

HOME and REMODELING LOANS
....
INSURED SAVINGS

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185th St.
KE 1-7770

CLEVELAND, Ohio

• Reikalingas butas iš 2 kambarių ir virtuvės, šv. Jurgio parapijos apylinkėje.

Pranešti po 6 val. vakaro, telef. 361-4270.

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus galite kreiptumiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

NAUJOS PARAPIJOS RAJONE

Du namai, 4-rių ir 6-šių kambarių ant vieno sklypo, prie skirtingų gatvių 24.000
Telef. 531-7379.

A. M. D. REALTY

Turime vienos šeimos namų N. Parapijos rajone.

ALG. DAILIDE REALTOR

Bendradarbiai.
Ant. Mikoliūnas ir Mike Sekara,
1123 1/2 Norwood Road
432-1322

HELP WANTED MALE

MACHINISTS

THE CLEVELAND PNEUMATIC Tool Co.

3784 E. 78 St.
341-1700

A Subsidiary of PNEUMO-DYNAMICS Corp.

MACHINISTS

TO WORK ON AERO SPACE MISSILE and Aircraft Components

KELLER-HYDROTEL

Contouring and profiling Machines

HORIZONTAL BORING MILLS

TURRET LATHES

GAP TURRET LATHES

ENGINE LATHES

MILLING MACHINES

RADIAL DRILLS

NUMERICAL CONTROLLED MACHINES

GAUSITE GERĄ VALANDINI ATLYGINIMA IR VISUS PRIEDUS

Interviewing Hours
8:15 A.M. to 5 P.M.

OR CALL
341-1700

for an interview convenient for you.

An Equal Opportunity Employer

FLOOR INSPECTORS 1st SHIFT

and

GAGE FITTERS 2nd SHIFT

Experienced only. Must be familiar with the use of precision measuring instruments. Second shift openings.

Missel Corporation of America
27600 Lakeland Blvd.
Euclid, Ohio 44132

(120-123)

LIETUVIŲ SALĖS AKCINĖS BENDROVĖS IR

LIETUVIŲ KLUBO VADOVYBĖ

š. m. lapkričio mėn. 18 d., šeštadienį,
Lietuvių salės namuose ruošia

TRADICINĮ LAIMĖJIMŲ VAKARĄ.

Vakaro svečiai galės laimėti kalakutą, paršiuką, kumpius, taurių gėrimų ir kitas dovanas. Vienas svečių laimės jėjimo dovaną — 20 svarų kalakutą. Svečiai ir viešnios bus vaišinami skaniais valgiais. ALUS — NEMOKAMAI. Vakaro metu gros muzika. Svečiams ruošiami ir kitokie netikėtumai.

Kviečiami visi Lietuvių Salės Akcinės Bendrovės akcininkai, Lietuvių Klubo nariai su šeimomis ir svečiai.

VAKARO PRADŽIA 7:30 VAL. VAKARO.

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Aukos Dirvai

V. Alantas, Detroit	5,00
J. Žvirblis, Grand Rapids ..	10,00
E. Unger, Cleveland	5,00
B. Klorė, Cicerio	4,00
Z. Dautartas, Cleveland ..	10,00
A. Vaikšnoras, Cleveland ..	10,00
U. Ufonas, Dayton	2,00
P. Naris, Chicago	10,00
A. Kisonas, Detroit	1,00
J. Petrauskas, Detroit	3,00
Dr. J. Žmuidzinas, L.A. ..	10,00
J. Stulga, Chicago	2,00
S. Iljasevičius, Detroit ..	3,00
L. Puskepalaitienė, Detroit	10,00
J. Mitkus, Detroit	3,00
R. Tamulionis, Detroit	2,00
L. Nagevičius, Cleveland ..	3,00
P. Dalinis, Detroit	5,00
D. Augienė, Chicago	5,00
B. Kasakaitis, Chicago	10,00
A. Verbickas, Chicago	5,00
M. LoPresto, Ann Arbor ..	10,00
J. Smetona, Cleveland	10,00
Dr. V. Tauras, Chicago	10,00
J. Širka, Chicago	5,00
J. Krištolaitis, Cleveland ..	10,00
J. Jakštas, Cleveland	5,00
R. Paulikonis, Cleveland ..	10,00
A. Mačys, Chicago	10,00
J. Krygeris, Cleveland	2,00
B. Paplėnienė, Chicago	5,00
V. Mieželis, Chicago	5,00
A. Mironas, Santa Monica ..	10,00
S. Nasvytis, Cleveland	5,00
J. Veselka, Chicago	5,00
V. Česnavičius, Brooklyn ..	2,00
P. Kupinskas, Elizabeth ..	10,00
J. Galinis, Lemont	2,00
J. Vincitnas, Chicago	5,00
A. Krinickas, Cleveland	1,00
C. Gobushas, Waterbury ..	10,00
J. Pečiūrienė, Ann Arbor ..	10,00
J. Vaičiūnis, Akron	5,00
C. Gedgaudas, Santa Monica	10,00
J. Briedis, Detroit	10,00
N. Linkevičiūtė, Chicago ..	2,00
J. Naras, Philadelphia	2,00
J. Gumbelevičius, St. Louis	10,00

• Pašto įstaiga praneša, kad šeštadienį, lapkričio 11 d., švenčiama Veteranų Diena ir pašto įstaiga neveiks, t. y. paštas nebus išnešiojamas, išskyrus "special delivery" siuntas.

CHICAGO

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS SUSIRINKIMAS

Amerikos Lietuvių Tarybos metinis susirinkimas įvyks lapkričio 18-19 d., Chicagoje, Bismarck Hotel, Randolph ir La Salle gatvių sankryžoje. Susirinkimo pradžią lapkričio 18 d., 9 val. ryto. Tą pat dieną apie 12 val. bendri pietūs. Nebaigus posėdžio kitą dieną — lapkričio 19 d. tęsiamas susirinkimas ten pat.

Darbotvarkė — 1. Suvažiavimo atidarymas, 2. Dalyvių patikrinimas, 3. Prezidiumo, sekretoriato ir komisijų sudarymas, 4. Sveikinimai, 5. Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininko at-

liktų darbų pranešimas, 6. Finansinis pranešimas, 7. Iždo Globėjų pranešimas, 8. Amerikos Lietuvių Tarybos Kongresas ir Lietuvos Nepriklausomybės 50 metų atstatymo minėjimas, 9. Amerikos Lietuvių Tarybos narių pranešimai bei sumanymai, 10. Rezoliucijų ir sveikinimų priėmimas, 11. Amerikos Lietuvių Tarybos sudėties priėmimas ir valdybos bei iždo globėjų sąstato sudarymas, 12. Suvažiavimo uždarymas.

Darbotvarkės klausimus galutinai nutars suvažiavimas.

Iždo globėjai atskaitomybę patikrinti prašomi atvykti į Amerikos Lietuvių Tarybos biurą lapkričio 17 d., 10 val. ryto, 6818 So. Western Ave., Chicagoje.

Visi nariai prašomi asmeniškai dalyvauti. Negalintieji dėl svarbių priežasčių atvykti, prašomi deleguoti pavaduotojus ir jų pavardes bei adresus pranešti Amerikos Lietuvių Tarybos biurui aukščiau nurodytu adresu.

Taip pat prašomi iš anksto pasirūpinti viešbučio kambarių rezervacijomis, kurie norės viešbutyje gyventi. Taip yra susitarta su viešbučiu.

ALT Valdyba

PUTNAMO SESELIŲ RĖMĖJŲ SUSIRINKIMAS

Metinė Putnamo Seselių Rėmėjų skyrių vakariene įvyks lapkričio 12 d. Jaunimo Centre, 5 val. vak. pamaldos koplyčioje, 6 v. v. vakariene salėje. Bilietai Marginiuose ir pas platintojus. Visi prašomi ateiti.

NEW YORK

Brangūs Newyorkiečiai Lietuviai,

Jau daugel metų prabėgo, kai lietuvių tauta kenčia sunkų naikinimo siaubą. Daug metų prabėgo, laisvės vis nėr, o mūsų seserų ir brolių pagalbos šauksmas nenutyla. Jis nukreiptas į mus, JAV lietuvių.

Pagalbos prašymai ateina iš Sibiro tremties aukų, iš tremtinių Lenkijoje, Vokietijoje ir kitur. Tie prašymai nukreipti į Balfą, bet jis bejėgis, jei visi nestosime talkon savo duosniai auka.

Balfo aukų vėjus šiemet Didžiąjame New Yorke pradėdamas lapkričio 6 d. ir tęsis visą mėnesį.

Kiekvieną auką Balfui — didelę ar mažą — yra lygiai brangi, ją galima nurašyti nuo pajamų mokesčių.

Vajų užbaigus visi New Yorke paskutinių dešimties

metų Balfo rėmėjai ir jų aukos bus atspausdintos knygoje, kuri bus dalinama visiems. Jei Tamsta nenorėsite būti į tą knygą įrašyti, malonėkite siųsdamas auką apie tai pažymėti.

Savo auką siųskite 105 Grand St., Brooklyn, N. Y. 11211. Už visas aukas iš anksto širdingas ačiū:

Balfui tinkamų dėvėti rūbų vis dar labai reikia. Prašome juos aukoti ir atgabenti į Centrą 105 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Bronė Spūdienė, Pirmininkė

Jonas Jankus, Sekretorius

WATERBURIO MOTERŲ KLUBO ŠVENTĖ

Spalio mėn. 21 d. Lietuvių Moterų Federacija Waterburio Klubas minėjo Federacijos dvidešimties metų gyvavimo sukaktį.

Minėjimas pradėtas L. M. K. F. pirmininkės V. Jonuškaitės-Leskaitienės žodžiu. Ji trumpai apžvelgė lietuvių moters vaidmenį istorijoje ir ilgiau sustojo prie lietuvių moters pastangų ir darbų išveivijoj. Lietuvių moters yra darbščios, sumanios taigi nors ir sunkiose tremties sąlygose organizavosi dar kartu su latvėm ir estėm — tai buvo 1947 m.

Vėliau gyvenimo sąlygom keičiantis įkūrė savo klubus ir sudarė Lietuvių Moterų Klubų Federaciją įstodamos į G. F. W. C. pasaulio moterų organizaciją. Ji dar priminė, kad ši diena, kurią pasirinko Waterburio klubas savo minėjimui taip pat yra suaktuvinė, nes prieš 60 m. pirmą kartą lietuvių moters suvažiavo Kaunan pasvarstyti, pasitarti kuo jos galėtų padėti taip nuvargintai savo tautai.

Po rimties valandėlės sekė muzikinė dalis, kurią puikiai atliko mūsų iškilioji pianistė Aldona Kepalaitė ir solistė Saliomėja Valiukienė.

Minėjimas neapsiėjo ir be staigmenų: atvyko miesto burmistras pasveikinti. Savo atsilankymu rengėjas pagerbė vietos parapijos klebonas ir muzikas A. Aleksis.

Matėsi svečių ir iš toliau: be Federacijos pirmininkės V. Jonuškaitės-Leskaitienės, dar dalyvavo New Yorko klubo pirmininkė M. Kregždienė, Bostono klubo pirmininkė A. Vakauzienė ir B. Bieliukas iš New Yorko.

Pasibaigus programai svečiai mielųjų šeiminiųjų buvo pakviesti pasivašinti. Vaisės ruošė pačios klubo

Balfo Direktorių suvažiavime Detroite centro valdyba. Sėdi iš kairės: kun. L. Jankus, dr. E. Armanienė, kun. V. Martinkus, A. Dzirvonas, J. Girdvilienė ir V. Šimkus, K. Ražausko nuotrauka

BALFO DIREKTORIŲ SUVAŽIAVIMAS

Spalio 28 d. Detroite Lietuvių Namuose įvyko Balfo Direktorių suvažiavimas. Suvažiavime dalyvavo Centro Valdybos pirmininkas kun. V. Mar-

narės aukodamos ne tik savo darbą, bet ir dalį jų gėrybių, kuriom taip gausiai ir skoningai buvo nukrauti stalai.

Waterburio klubui pirmininkauja D. Venslauskaitė. N. Ulėnienė

LOS ANGELES

DLK BIRUTĖS D-JOS BALIUS

Spalio 21 d. Los Angeles Pickwich patalpose įvyko birutininkių suruoštas rudens balius.

Salė jauki, auksinė dominuojanti spalva, sienose religiniai paveiksai, lyg miško samanų klotas — kilimai, skoningai papuošti stalai. Jau daugelis jų užsipildė pirmajame rinkimosi pusvalandyje. Rengėjų tarpe jaučiamas susirūpinimas dėl vietų, nes svečių susidarė daugiau negu buvo numatyta. Talpinami pagal galimybes — rengėjos jų labai užleidžia savasias vietas. Bematant salė prisipildė.

Publikai netenka nuobodžiauti, tuojau patiekiamas skoninga vakariene. Po to scenoj pasirodo G. Gudauskienė, kuriai vadovaujant D. Mackialienė ir O. Deveikienė sudainuoja: Rymau po beržais, Rudenio lapai, žibuoklės ir Gražiausioji gėlė. Duetą publika priima šiltais.

Turime būti dėkingi rengėjom birutininkėms, kurioms šiais metais vadovauja G. Raibienė. (r.g.)

tinkus, vicepirm. dr. Elena Armanienė, nacionalinis sekretorius A. Dzirvonis, protokolų sekretorė J. Girdvilienė, Balfo reikalų vedėjas kun. L. Jankus, Balfo Detroito sk. pirm. K. Jurgutis ir Balfo direktoriai bei jų igaliotiniai.

Suvažiavimą atidarė Balfo Centro Valdybos pirmininkas kun. V. Martinkus ir perskaitė parengtą dienotvarkę, kuri be pataisų buvo priimta. Balfo reikalų vedėjas kun. L. Jankus visus šio suvažiavimo dalyvius apšiepino Balfo įstatais ir Balfo rėmėjo ženkluku.

Dėl valdybos pranešimų buvo daug naujų pasiūlymų ir kalbų. Ypač kas liečia pinigus ir siuntinius. Gal čia ir per daug laiko sugaišta besiaiškinant. Būtų geriau, kad tokiu atveju būtų sudarytos apyskaitos ir iš anksto direktoriams išsiųstos. Ir pastebėti neaiškumai išsiaiškinti raštu.

Šis Balfo suvažiavimas priėmė reikalų vedėjo kun. L. Jankaus patiektą projektą, nuspėlinusiems Balfo veikloje garbės nario titulo suteikimą. Dabar Balfą yra įvedami tokie garbės skyriai: Balfo skyriaus garbės narys, Balfo skyriaus valdybos garbės narys, Balfo organizacijos garbės narys, Balfo garbės direktorius ir Balfo centro valdybos garbės narys. Ir šis Balfo Direktorių suvažiavimas tuojau tuo nutarimu pasinaudodamas aktorei ir režisieri Z. Arlauskai-

tei — Mikšienei suteikė Balfo organizacijos garbės nario titulą.

Ateinančiais metais Balfo seimas nutarta šaukti Detroite. Taip pat nutarta palikimų ir testamentų reikalų paruošti knygutę ir ją išleisti.

Paruošti ir išleisti apsiėmė Balfo vicepirm. dr. Elena Armanienė. Ateinančiais Lietuvos Nepriklausomybės 50 metų sukakties proga Balfas paskelbs vajų "50 - 50". Penkiasdešimts metų penkiasdešimts ir daugiau dolerių. Tokiu būdu ateinančiais metais Balfas rinks aukas. Dr. Armanienė siūlė po \$1000,00 pati pasižadėdama ateinančiais metais duoti \$1000,00. Nutarta brautis į amerikiečių kompanijas, kurios mums yra palankios ir prašyti aukų, rengti vakarienes po \$25,00 už lėkštę, įtraukti į šį darbą ir daugiau lietuviškų organizacijų, ypač moteris ir jaunimą.

Suvažiavime buvo aptarti ir tokie reikalai kaip, kad Pietų Amerikos ir Kanados, Pietų Amerikos lietuviai neturi jokios centrinės organizacijos. Ir jei ten atsirastų entuziastų ir norėtų vienokią ar kitokią organizaciją įkurti nutarta jiems padėti.

Kanados lietuviai šelpia dažniausia tuos pačius lietuvių, kuriuos šelpia ir Balfas. Gauna si paralelizmas. Su Kanados lietuviais sueiti į sąlytį ir daugiau su jais bendradarbiauti.

Balfo vicepirm. dr. Elena Armanienė suvažiavusiems dalyviams nušvietė palikimų reikalą ir kas su jais atsitinka kai nėra sudarytas geras testamentas. Sovietai Amerikoje turi stiprią advokatų firmą ir stengiasi kiek galint daugiau dolerių gauti. Ta firma iš išgaunamų palikimų 50% pasiima sau. Likusių Maskva irgi neišmoka visų. O jei ir duoda kiek tai už dolerį tik 72 kapelkas.

Balfo Detroito sk. pirm. K. Jurgutis suvažiavimo dalyviams apšiepino pietus. Po pietų Balfo Centro Valdybos pirmininkas kun. V. Martinkus, savo vietoje palkęs vicepirm. dr. E. Armanienę, išskrido į Washingtoną dalyvauti Lietuvos atstovo J. Kajecko 70 metų amž. sukakties proga pagerbime. Suvažiavimas baigtas Tautos himnu.

A. Grinius

Dailininkui

POVILUI PUZINUI

mirus, jo broliui, P. L. B. Kultūros Tarybos pirm. dr. JONUI PUZINUI nu-

širdžią užuojautą reiškia

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdyba

JAV ir Kanados LB III-čiosios Tautinių Šokių Šventės komitetas su laikraštininkais po pirmo informacijos posėdžio lapkričio 1 d.

Sėdi iš kairės: inf. ved. R. Domarkaitė, sekretorė R. Kučienė, pirmininkas dr. Leonas Kriaučiūnas, vicepirm. M. Rudienė, kun. Pr. Garšva, Stovi: J. Vaičiūnas, išdėtininkas J. Pakalka, J. Janušaitis, A. Gintneris, V. Šimkus, I. Kriaučiūnienė, A. Pužauskas, M. Valiukėnas, muzikinės dalies vedėjas J. Zdanis, vykd. vicepirm. V. Kleiza, repertuaro kom. pirm. Br. Shotas, chorų koordinatorius J. Paštukas, Nuotraukoje trūksta inform. koord. V. Radžiaus, V. Noreikos nuotrauka